

LXXVI. évf. 2.
(3725.)
2020. január 12.
Ára 200 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Küldetésben, egymást segítve

*Húszéves püspöki jubileum
– közös hálaadás
a Mátyás-templomban*

Szent II. János Pál pápa húsz évvel ezelőtt szentelte püspökké Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érseket és Veres András győri megyéspüspököt, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnökét Rómában, a Szent Péter-bazilikában. Erdő Péter kezdeményezésére a két főpásztor az évforduló alkalmából hálaadó szentmisét koncelebrált január 6-án a budavári Nagyboldogasszony-templomban (Mátyás-templom).

A szentmise elején Csapody Gergely, a Mátyás-templom egyik vezető ministránsa köszöntötte a jubilánsokat „annál az oltárnál, amelynél egykor Szent II. János Pál pápa is imádkozott”.

Erdő Péter bíboros, prímás a homíliájában a következőket mondta: „Vízkereszt ünnepe az úrjelenés titkának ünnepe. Legősibb egyházi ünnepeink közé tartozik, de nem egyetlen eseményt ünnepelt ilyenkor az Egyház, hanem azt a nagy titkot, hogy Jézus Krisztus személyében maga Isten jelent meg az emberiség számára, és ezt bizonyos kitüntetett eseményekben mutatta meg. Így elsősorban a születés eseményében – amelynek nem sokkal később külön ünnepet is szenteltek (karácsony) –, valamint a keresztelvés, a napkeleti bölcsek látogatása, illetve a kánai menyegző csodájának eseményében.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Fotó: Lambert Attila

*Elkötelezett
katolikusok
Belgiumban
5. oldal*

*A közel-keleti
lázongások
és a keresztények
helyzete
7. oldal*

*Művészként
az igazságért
Egy hitvalló
grafikus
11. oldal*

Még a pápa is elveszíti a türelmét?

Az óév utolsó napján és az újév napfordulóján a szokásos tűzijátékos-pezzgópukantzós hírek, illetve a mentőszolgálat valóban hősies munkáját bemutató felvételek mellett mindent elsöpört a médiafelületeken, a közösségi média kommenttengerében pedig végképp cunamiként hatott a hír: incidens zavarta meg a Vatikánban az ünnepet. A hír formálásával az interneten mindenki a vérmérséklete szerint próbálta csúcsra jàratni az ilyenkor egyébként jellemzően alacsony nézettséget.

Elsőször is lássuk a tényeket, amelyekről mi is beszámoltunk a Magyar Kurír hírei között: szilveszter estéjén Ferenc pápa, miután hálaadó szertartást vezetett a Szent Péter-bazilikában, köszöntötte a Vatikánba érkező zarándokokat a Szent Péter téren. A The Guardian által közreadott felvétel szerint a pápa átsétált a téren, átnyúlt a tömeget tőle elválasztó kordonon, és megsimogatta néhány gyerek buksiját, kezét fogott az emberekkel. Ezután elfordult, hogy az egyik oldalt elhagyva a tér másik oldalán folytassa

az útját, ám ekkor egy nő, aki megijedt, hogy a Szentatya továbbmegy, és nem lép oda hozzá, megragadta Ferenc pápa kezét, és magához rántotta. A pápa sikertelenül próbált meg kiszabadulni a szorításából, ezért rácsapott a nő kezére, majd a testőre is közbelépett. Eddig a hír.

A közösségi oldalakon – így a mi felületünkön, az Új Emberén is – innentől szabadult el a történet. Nehéz idézni a kommenteket, mert a többségük nyomdafestéket nem tűró szavakkal illette az eseményt és a Szentatya személyét. A finomabbak úgy fogalmaztak, ők már a pápa megválasztásakor látták az erkélyre lépő emberben ennek a szilveszteri eseménynek az előképét. Volt aki „kimondta a nagy igazságot”: a pápa most végre kimutatta a foga fehérjét. Mások különböző összeesküvés-elméletekkel színezték ki a történetet, a nőt az áldozat, a pápát pedig az agresszor képében tüntetve fel. A megjegyzések között tallózva három dolog jutott eszembe.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Társadalmi reformokért és egy jobb világért küzdenek

A szociális testvérek nyílt napja Káposztásmegyeren

Alapítónk nyomában járva (Szociális testvéri küldetés ma) címmel műhelynapot tartott január 4-én a Szociális Testvérek Társulata a káposztásmegyeri Szent-háromság Plébánián.

A nap Blanckenstein Miklós pest-szentimrei plébános Minden mozog című előadásával kezdődött. És egy történelmi visszatekintéssel: az előadó különböző embercsoportok határokon

át és országon belül történő mozgásáról beszélt. Elhurcolt zsidókról és kitelepített svábokról, a határokon túlról Magyarországra költözőkről és Nyugatra disszidálókról, aztán a mai helyzetről, amikor ötszáz ezer honfitársunk él és dolgozik Nyugat-Európa országaiban. A migrációval kapcsolatos kommunikáció idegesítő sugallatairól: mintha azt tartanák helyesnek, hogy mások se jöjjenek hozzánk, és mi is maradjunk ott, ahol vagyunk.

(Folytatás a 8. oldalon.)

Nem hagylak árván titeket

Kárpátalja új püspökével beszélgettünk

Lucsok Péter Miklós OP püspökké szentelését magyar zarándokok, ukrainai katolikusok és az egész domonkos közösség együtt ünnepelte a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegyével. A magyar gyökerű szerzetes Szlovákiában, Lengyelországban, Ukrajnában és Oroszországban tanult és szolgált, s küldetése a fiatalok, a családok és a rászorulóknak közé vitte. Ki is ez a sokak által ünnepelt fiatal ember?

Püspöki jelmondatának kulcsszava az irgalmas-ság. Pszichológiai tanulmányokat végzett, és a szenvedélybetegek, hozzátartozóik, valamint a szükségét szenvedők között szolgált. Mivel segíthetjük ma leginkább őket?

– Az ember arra vágyik, hogy elfogadják és szeressék. Szomjazik a kapcsolatra. Jézus is tudta ezt, hiszen az utolsó vacsorán azzal biztatta tanítványait: „nem hagylak titeket árván”. Az embernek szüksége van arra, hogy szeretettel elfogadják olyannak, amilyen. Ez visszahat rá, és erősíti az önfogadását. Szeretném megérteni az ember magányát, és megteremteni azt a kapcsolatot, amelyben megérzi az elfogadást. Sok éven át tanultam pszichoterápiát és gyakoroltam a lelkipozitívítást. Megértettem, hogy a megsebzett embernek segíteni hosszú távú kapcsolattal lehet. Jézus nem csak arra választotta ki a tanítványait, hogy egy tanítást átadjon nekik. Kiválasztotta őket, és három éven át együtt volt velük. Gondoljunk bele, mit jelent a szeretett ember mellett lenni három éven át. Nem csak mondani kell valamit, hanem kapcsolatot teremteni, és benne maradni ebben a kapcsolatban. Én is ezt éltem meg. Sebeket hordoztam, amiket Krisztusnak kellett begyógyítania. Ő ezt olyan emberek keresztlátásával tudta megtenni, akik elfogadnak a sebeimmel együtt. Az irgalmasság innen nézve tulajdonképpen életstílus.

(Folytatás a 9. oldalon.)

Fotó: Lambert Attila

Viseljük szívünkön minden nő méltóságát

A Szentatya január 1-jén délelőtt a Szent Péter-bazilikában mutatott be szentmisét. Beszédében arról az egy mondatról elmélkedett, amely Máriára vonatkozik a szentleckében: „asszonytól született.” A nőknek az emberség történelmében és a mindennapi életben betöltött nélkülözhetetlen szerepét hangsúlyozta. Ferenc pápa homíliájának fordítását teljes terjedelmében közöljük.

„Amikor eljött az idő teljesége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született” (Gal 4,4). Asszonytól született: így jött el Jézus. Nem felnőtként jelent meg a világban, hanem, ahogy az evangélium mondta, „méhben fogant” (Lk 2,21): ott tette emberségünket magáévá napról napra, hónapról hónapra.

Egy nő méhében Isten és az emberiség egyesült, hogy soha többé ne hagyják el egymást: Jézus a mennyben most is abban testben él, amelyet anyja méhében felvett. Istenben ott van a mi emberi testünk!

Az év első napján ezt az Isten és ember közötti nászt ünnepeljük, mely egy nő méhében kezdődött. Emberségünk örökké Istenben lesz, és Mária örökké Isten anyja lesz. Ő nő és anya, ez lényegi fontosságú. Tőle, a nőtől köszöntött ránk az üdvösség, és ezért nincs üdvösség a nő nélkül. Benne Isten egyesült velünk, és ha egyesülni akarunk vele, akkor ugyanazt az utat kell járnunk: Mária, a nő és anya által. Ezért kezdjük az évet a Szűzanyának, annak nőnek a jegyében, aki Isten emberségét szötte. Ha emberséget akarunk szőni napjaink vetületeire, a nőtől kell újraindulnunk.

Asszonytól született. Az emberiség újjászületése a nőtől kezdődött. A nők életforrások. Mégis folytonosan bántalmazzák, verik, megerősztolják őket, arra kényszerítik, hogy prostituálják magukat, elvetessék a méhükben hordozott életet. A nőkkel szemben minden erőszak Isten megszenteltetésénél, aki asszonytól született. Az üdvösség egy nő testéből érkezett az emberség számára: emberségünk szintjét azon mérhetjük le, ahogyan egy nő testével bánunk. Hányszor feláldozzuk a nő testét a reklám, a profit, a pornográfia

profán oltárán, hányszor kiszákmányoljuk mint használandó látványosságot?! Ki kell szabadítanunk őt a fogyasztás világából, tisztelnünk és becsülnünk kell! A nő teste a

az egész teremtés összefoglalása. Ő ugyanis az egész teremtés célját magában foglalja: az élet megszületését és őrzését, a közösséget mindennel, a törődést mindennel. Ez az, amit a Szűzanya tesz a mai evangéliumban. „Mária – mondja a szöveg – megőrizte szívében mindezeket a dolgokat, és kereste értelmüket” (Lk 2,19). Mindent megőrzött: az örömet Jézus születéséért és a szomorúságot a Betle-

nem ez szokása volt. A nők sajátja az, hogy szívükbe fogadják az életet. A nők megmutatják, hogy az élet értelme nem dolgok folyamatos előállítás, hanem a meglévő dolgok szívünkbe fogadása.

Csak azok látnak jól, akik szívükkel néznek, mert képesek „belátni”: meglátják a személyt hibái ellenére, a testvért gyengeségein túl, a reményt a nehézségekben, Istent mindenben.

és törődünk másokkal. És ha jobb világot akarunk, olyat, amely a béke otthona, és nem háborús övezet, akkor viseljük szívünkön minden nő méltóságát! A béke fejedelme nőtől született. A nők békét adományoznak és békét közvetítenek, teljesen be kell hát vonni őket a döntéshozatali folyamatokba! Mert amikor a nők továbbadhatják ajándékaikat, a világ egységesebbé és békésebbé válik. Ezért a nők

hogy hirdesse az Urat, megszüleje őt az emberek életében. Látja őt, az anyát, és feladatának érzi, hogy minden embert gyermekeként fogadjon.

Ha az Egyház közeledik Máriához, akkor újra rátalál önmagára, visszatalál középpontjához és egységéhez. Az emberi nem ellensége, az ördög viszont próbálja megosztani, előtérbe helyezni a különbözőségeket, az ideológiákat, az egy-egy oldal által képviselt gondolatokat és a pártokat. De nem értjük az Egyházat, ha a struktúrákból, a programokból, a trendekből, az ideológiákból, a szerepekből kiindulva nézzük: megragadunk belőle valamit, de nem az Egyház szívét. Mert az Egyháznak anyai szíve van. És mi, gyermekei, ma megszólítjuk Isten anyját, aki hívó népként egyesít minket. Ő, anyánk, ébressz reményt bennünk, hozd el nekünk az egységet! Üdvösség

„

A nők megmutatják, hogy az élet értelme nem dolgok folyamatos előállítás, hanem a meglévő dolgok szívünkbe fogadása. Csak azok látnak jól, akik szívükkel néznek, mert képesek „belátni”: meglátják a személyt hibái ellenére, a testvért gyengeségein túl, a reményt a nehézségekben, Istent mindenben.

legnemesebb test a világon, hiszen megfoganta és világra szülte a Szeretetet, mely üdvösséget hozott nekünk! Ma az anyaság is megaláztatást szenved, mert az egyetlen növekedés, mely érdekel minket, a gazdasági növekedés. Vanak anyák, akik reménytelen, kockázatos utakra adják fejüket, mert kétségbeesetten jobb jövőt szeretnének adni méhük gyümölcseinek, de kellő létszámon felülinek ítélik őket olyan emberek, akiknek tele van a hasa, de dolgokkal, szívükbe pedig egy csöppnyi szeretet se szorult.

Asszonytól született. A Biblia elbeszélése szerint a nő a teremtés csúcsát jelenti mint

hembem megtagadott vendéglátás miatt; József szerelmét és a pásztorok csodálkozását; az ígéreteket és a jövő bizonytalanságát. Mindent a szívébe fogadott, és a szívében minden a helyére került, még a bajok is. Mert mindent szeretettel elrendezett a szívében, és mindent Istenre bízott.

Az evangéliumban Máriának ez a cselekedete másodszor is visszatér: Jézus rejtett életének végén a szöveg ugyanis azt mondja, hogy „anyja mindezeket megőrizte szívében” (Lk 2,51). Ez az ismétlés megérteti velünk, hogy a szívben őrzés nem csak egy szép gyakorlat, melyet a Szűzanya időről időre megtett, ha-

Az új év kezdetekor tegyük fel magunknak a kérdést: „Tudok-e a szívemmel nézni? Tudok-e a szívemmel nézni az emberekre? A szívemben hordozom-e az embereket, akikkel együtt élek vagy tönkreteszem őket a pletykálgatásommal? És mindenekelőtt: az Úr van-e szívem közepén? Vagy más értékek, más érdekek, az előmenetelem, a vagyon, a hatalom?” Csak akkor tudunk törődni az étellel, és csak akkor tudjuk legyőzni a körülöttnk lévő közömbösséget, ha az életet a szívünkben hordozzuk! Kérjük ezt a kegyelmet: hogy azzal a vággyal éljünk meg ezt az évet, hogy másokat a szívünkbe fogadjunk,

számára elért minden eredmény az egész emberiség számára elért eredmény.

Asszonytól született. Jézus, amint megszületett, visszatükröződött egy nő szemében, anyja arcában. Tőle kapta az első simogatásokat, órá mosolygott vissza először. Vele indította el a gyengeség forradalmát. Az Egyháznak, a kisdied Jézusra nézve, folytatnia kell ezt! Az Egyház is, Máriához hasonlóan, nő és anya! Az Egyház nő és anya, és a Szűzanyában talál rá megkülönböztető vonásaira. Látja őt, a szeplőtelet, és feladatának érzi, hogy nemet mondjon a bűnre és a világiasságra. Látja őt, a termékenyt, és feladatának érzi,

asszonya, rád bízunk ezt az évet, őrizd meg szívedben! Köszöntünk téged: Isten szent anyja! Álljunk fel, és mindnyájan együtt köszöntsük a Szűzanyát, mondjuk háromszor: Isten szent anyja!

(A hívőkkel közösen:) Isten szent anyja, Isten szent anyja, Isten szent anyja!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

(Folytatás az 1. oldalról.)

Egyfelől mintha minden normalitásérzékünket kezdenénk elveszíteni az új évben. Nem igazán figyelünk arra, hogy mi is történt valójában. Itt egy nyolcvanhárom éves emberről van szó, aki a legkisebb plébánián szolgáló papot is megpróbáló ünnepi időszakban, az év végi hálaadó szertartás után, ahelyett, hogy szög-re akasztaná a reverendáját, és maga is pezsgőt bontana, inkább kimegy a térre, s fáradtságot nem kímélve végiglátogatja az ott összesereglett embereket, személyesen köszönti őket. Oda is lép hozzájuk. A videó tanúsága szerint a pápának fizikai fájdalmat okozott, amikor valaki hirtelen megragadta a kezét, és erősen szorította, nem eresztette. Egy egyházfőt látunk a felvételen, aki maga is ember. S aki úgy reagál erre a váratlan helyzetre, ahogyan a kommentelők többségükben nem tennék, legalábbis ezt állítják magukról. De vajon mi, a kommentelők is vezető közszereplőként éljük az életünket? A mi hétköznapi lépteinket is hasonló médiafigyelem kíséri? Mi is 83 évesek lennénk? Mi is elmondhatjuk magunkról, hogy kötelező ünnepi szolgálatunk után nem hazasietünk, hanem ráadásként még önként vállalt feladatokat teljesítünk? A mi életünkre is igaz, hogy

Még a pápa is elveszíti a türelmét?

döntéseinket nem kényelmes fotelban ülve hozzuk meg, hanem egy feszített ünnepi liturgikus és miserend kellős közepén helytállva? S vajon mi is úgy élünk, hogy még újév napján sem alhatunk délig, hanem már korán reggel talpon vagyunk?

Másfelől beigazolódnai látszik a médiakutatók, a pszichológusok és a mentálhigiénés szakemberek tézise, mely szerint a közösségi médiafelületek és azok kommentvilága az eredeti cél – a párbeszéd, az ember és ember közötti kapcsolatok jobbá tétele – helyett éppen ennek ellenkezőjét hozta napvilágra. Az internet személytelen világában olyan rejtett érzéseket írunk le és vágunk a másik ember fejéhez, amit a való világban, a másik ember szemébe nézve soha nem mondanánk, vagy legalábbis soha nem így. Hogy egy találó példával éljek: a kommentjeink olyan élesek, hogy nemhogy a másik kezére ütünk velük, hanem egyenesen levágjuk azt...

Harmadrészt egy helytálló véleménynel szeretnék foglalkozni, mely szerint Ferenc pápa a spontán beszédeivel, a repülőgép fedélzetén adott, élőszavas interjúival vagy azzal, hogy ennyire közel lép az emberekhez,

kezet fog velük, gyermekek fejét simogatja meg, a hibázás kockázatát is vállalja, és vég-ső soron magát az egyházfői intézményt bontja le. Lám-lám, most is ez történt. A kritikusoknak igazuk van. Ám véleményem szerint az, aki – pozitív értelemben – teljesen lebontotta az egyházfői intézmény képét, nem más, mint XVI. Benedek, akinek volt bátorsága meghozni a lemondásáról szóló, mélyen krisztusi, emberi és a normalitás talaján álló döntését. Ferenc pápa valóban minden elődjénél messzebbre ment az emberekhez való közelségben, és az is igaz, hogy spontán interjúival vagy azzal, hogy leszáll a pápamobilról, és odalép a hívekhez, szó szerint vállalja a hibázás kockázatát. Ám mindebben ugyanaz a krisztusi és emberi normalitás fejeződik ki, amely a viselt hivatal ellenére sem hagyja átalakítani a személyiségét. S ez – mint minden nyílt emberi kapcsolat – kockázatot hordoz: a hibázás kockázatát. Annak lehetőségét, hogy valamit hirtelen felindulásból, akár érthető okokból megteszünk, és azután megbánunk.

A történet újév napján folytatódott. Ferenc pápa az Angelus elimádkozása előtt elmon-

varázsütésre megy végbe, hanem „türelmes” üdvöztetés. Vagyis magában foglalja a szeretet türelmét, amely magára veszi a bűnt, és elveszi annak hatalmát. A szeretet türelmessé tesz bennünket. „Sokszor elveszítjük a türelmünket; én is, és elnézést kérek, amiért tegnap rossz példát mutattam.”

Ezek után mi marad számunkra? Az, hogy kérjük az új évben a Szentlelket, segítsen, hogy valóban Krisztus-követők, normálisak, emberek legyünk. Ha pedig követtünk már el hasonló hibát – kijöttünk a sodrunkból, kiabáltunk, leordítottuk a munkatársunk fejét, vagy tehetetlenségünket igazolva jelképesen vagy konkrétan adtunk egy pofont a gyermekeinknek –, váljunk megértővé. Ha pedig ilyen vagy ehhez hasonló velünk sohasem történt meg, akkor adjunk halát Istennek, és próbáljuk életre váltani a Miatyánknak a megbocsátásról szóló sorát, a Szentatyával szemben is. S ha még ennél is többet szeretnénk tenni, váltsuk valóra, amit Ferenc pápa sosem mulaszt el megfogalmazni találkozásai és beszédei végén: Kérlek benneteket, ne feledkezzetek el imádkozni értem!

Kuzmányi István

Küldetésben, egymást segítve

Húszéves püspöki jubileum – közös hálaadás a Mátyás-templomban

(Folytatás az 1. oldalról.)

Mindezekben megmutatkozik Jézus személyében az a csodálatos többlet, ami az isteni jelenlét. Ma, vízkeresztkor a világegyház elsősorban a napkeleti bölcsek látogatásának evangéliumát állítja elénk, mert ebben az eseményben az látszik, hogy Krisztusban Isten nem csupán egy nép, a választott nép számára jelenik meg, hanem az egész emberi-ség számára.

A különféle népek bölcsei kereső, vágyakozó lélekkel tanulmányozták az igazságot: a világra, Istenre és az emberre vonatkozó nagy kérdéseket feszegettek. Egy-egy felismerésre, egy-egy nagy kérdés megfogalmazására el is jutottak. De hogy Jézus Krisztus személyében megtalálják Isten választát, a teljes igazságot, ehhez szükségük volt arra, hogy elinduljanak felé. Szükségük volt arra, hogy megközelítsék a kinyilatkoztatást, amit Isten a választott népnek adott a próféták által, ahogyan azt a Szentírás lapjain olvashatjuk. És a bölcsek eljutnak Jézushoz, megtalálják őt. Ez tehát a mai ünnep különleges hangsúlya és mondanivalója.”

Erdő Péter bíboros a két év-tizeddel ezelőtti püspökszen-telésről is beszélt: „Húsz évvel ezelőtt Szent II. János Pál pápa – akiről akkor még az Egyház nem jelentette ki, hogy szent, de mi már akkor is éreztük ezt – legfőképp azért vezette be a vízkereszt püspökszentelés szokását, hogy kifejezze, az új püspökök mint az apostolok utódai a világ népeihez kapnak küldetést. Ezért mondta el akkori szent-beszédében is *(lásd keretes írá-sunkat – a szerk.)*, hogy közü-lünk ki hová kapja a megbíza-tását. Voltak közöttünk apos-

tolí nunciusok, különféle be-osztású püspökök a világ minden részéből. Fontos dol-log ez, mert azt jelenti: Isten megjelenik a názáreti Jézus Krisztus személyében, és kül-detést ad nekünk. Milyen kül-detést? Azt, hogy hirdessük az evangéliumot. Ez az öröm-hír pedig nem más, mint az, hogy Krisztus a megdicsőülés reménye bennünk, ahogyan az előző, Fülöp-szigeteki Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jelmondata is utalt erre, Szent Pált idézve („Krisztus bennetek, a dicső-ség reménye”). Krisztus feltá-madt, és minket is örök életre, örök boldogságra hív. Meg-nyitotta szabad utunkat az Atyához. Amikor most hálát adunk azokért a kegyelme-désként, amelyeket a szentelésben kaptunk, és amelyeket – azt hiszem, András testvérem nevében is mondhatom – sok-szor éreztünk is a szolgálata-tunk során, egyúttal kérjük Isten különleges segítségét, mert ma annak, aki az evan-géliumot hirdetni akarja, nem könnyű a helyzete. Nem csak

azért, mert a kereszténység a legüldözöttebb vallás, nem csak azért, mert sokféle táma-dás, megannyi bonyolult helyzet adódik a világban, ha-nem azért, mert a szellemi környezet kezd csalókévá vál-ni. Sokan elbizonytalanodnak a hagyományosan keresztény-nek mondott országokban is, és hallgatnak azokra a szíre-nhangokra, hogy becsüljük meg az összes vallást a föld-dön, hiszen az emberek min-denütt jó szándékkal keresik az igazságot, a különféle val-lások pedig csupán valamiféle kulturális, történelmi formái az emberiség nagy közös felis-meréseinek.

Különféle értékek biztosan megtalálhatók a pogány népek gondolkodásában, a bölcsele-désükben, az igazságkeresé-sükben (de nem feltétlenül a vallási felfogásukban). Ám az is biztos, hogy Jézus Krisztus-ban megjelent közöttünk Isten, és kimondta végső és teljes sza-vát az emberiségnek. Ez a vá-lasz pedig örömtelibb és erőtel-jesebb, mint amire az ember a maga erejéből eljuthatna. Ezért

nekünk, kereszte-nyeknek örömhí-rünk van, és ezt az örömhírt tovább kell adni. Azt mondtam a beszé-dem elején, hogy nem egy eseményt, hanem egy titkot ünnepel az Egyház vízkeresztkor: az Úr megjelenését Jé-zusban. De mond-hatnám azt is, hogy ez a titok egyúttal esemény, mert a názáreti Jézus Krisztus történelmi személy. Egyszer s mindenkorra része az emberi történe-lemnak is, ezáltal tud bennünket az isteni élet szférájába emelni. Te-hát nem pusztán egy igazság képi megjelenítője, nem a mito-

mernünk, hogy ténylegesen mit tanított. És az örömhíre lesz az, ami minden korban, mindenféle változó körülmé-nyek között boldoggá tesz ben-nünket.

Az a feladatunk, hogy megismerjük ezt az örömhírt, az életünkben kövessük és továbbadjuk, természetesen olyan nyelven, amelyet a saját korunk és környezetünk em-bere megért. Ehhez pedig na-gyon nagy szükségünk van a Szentlélek ajándékára, aki pünkösdkor kiáradt az apos-tolokra. Ezt a Szentleket ké-rem most mindannyiunk szá-mára és Egyházunk egész kö-zössége számára is” – zárta a beszédét Erdő Péter.

A szentmise végén *Süillei László*, a Mátyás-templom plé-bánosa köszöntötte a jubilán-sokat, és ajándékokat adott át nekik.

lógának egy örökké visszaté-rő, de soha nem létezett alakja, hanem konkrét, valóságos em-ber, akinek tanítását, életét, ha-lálát és feltámadását is meg le-het ismerni. Akinek az emléké-vel tehát nem bánhatunk sza-badon, nem tulajdoníthatunk neki korról korra más és más jelentést, hanem azt kell megis-

Veres András győri me-gyéspüspök, a Magyar Kato-likus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke rövid beszé-det mondott. – Húsz évvel eze-lőtt bíboros úrral arról beszél-gettünk, milyen megtisztelő, hogy személyünkben két ma-gyart is fölszenteltek a Vati-kánban. Csak később derült ki,

hogy igazából hárman va-gyunk, hiszen *Coşa Antal*, aki ma kisinyovi (Chişinău) püs-pök, Moldova főpásztora, csángó származása révén ma-gyar is. Így a szentelendők egynegyede a magyar nemzet-hez tartozónak mondhatta ma-gát, hiszen tizenkét püspököt szentelt akkor a pápa. Éppen ennyien voltak az apostolok is.

Ahogy bíboros úr a pré-dikációjában említette, ketten egyszerre kaptuk a megbízást arra, hogy Isten népét Magyar-országon igyekezzünk az üd-vösség útján vezetni. Attól kezdve mind a mai napig ott bujkál bennem egy gondolat, ami mindig is sokatmondó volt számomra: nem csupán arról van szó, hogy egy nem-zetből valók vagyunk. Biztos vagyok abban, hogy Péter és András, akik az apostolok kö-zött testvérek voltak, nem csak

az apostoli életük kezdetén segítették egymást Jézus megismerésében – a János-evangélium tanúsága sze-rint András vitte el testvé-rét, Pétert Jézushoz –, ha-nem utána is támogatták egymást, bár a küldetésük a világ más-más tájai felé vezette őket. Meggyőződé-sem, hogy a testvérek soha nem engedték el egymás kezét, és mindig igyekeztek egymás segítségére lenni. Az elmúlt húsz esztendő-ben mi is ebben a szellem-ben próbáltuk végezni apostoli szolgálatunkat a tőlünk telhető módon, amelyhez a mai napon, a hálaadás idején Isten segítsé-gét kérjük, hogy továbbra is vezessen minket mindaddig, amíg a gondviselésnek szüksé-ge van ránk – mondta Veres András a püspöki jubileum al-kalmával.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Krisztus világossága ragyogjon mindig szívetekben!

Szent II. János Pál pápa vízkereszt homíliája Erdő Péter és Veres András püspökké szentelésekor

Húsz évvel ezelőtt, 2000. január 6-án különleges vízkereszt misét mutatott be II. János Pál pápa a Szent Péter-bazilikában: az Úr megjelenésének ünnepén ugyanis régi szokás szerint püspököket szentelt, köztük két magyar püspököt, Veres Andrást és Erdő Pétert. A Szentatya akkori homíliájának fordítását ezért adjuk most közre, magyarul első alkalommal olvasható.

1. „Kelj fel és tündökölj, Jeruzsá-lem, mert elérkezett világosságod és az Úr dicsősége felragyogott feletted!” (Iz 60,1)
Izajás próféta a jövő felé fordítja tekintetét. Nem annyira a profán jö-vőt nézi. A Lélek által megvilágosít-va az idők teljessége felé, Isten tervé-nek a messiási időben való beteljese-dése felé veti pillantását.
A próféta jövendölése a szent vá-rostra vonatkozik, melyet tündöklőnek lát: „Még sötétség borítja a földet, és homály a nemzeteket, de feletted ott ragyog az Úr, és dicsősége megnyilvá-nul rajtad” (Iz 60,2). Pontosan ez tör-tént Isten Igéjének megtestesülésével. Vele „a világba jött az igazi világosság, amely minden embert megvilágosít” (Jn 1,9). Mostantól valamennyiünk sorsa attól függ, hogy elfogadjuk-e vagy elutasítjuk ezt a világosságot: ezen a világosságon múlik ugyanis az emberek élete (vö. Jn 1,4).

2. A karácsonykor felragyogott fény ma kitágítja sugarának körét: ez *Isten megjelenésének fénye*. Ma már nemcsak a betlehemi pásztorok lát-ják és követik, hanem a *bölcsek* is, akik keletről indulva Jeruzsálembe mentek, hogy imádják a született ki-rályt (vö. Mt 2,1–2). A bölcsek a *nem-zetek*, melyek útnak indulnak az iste-ni fény felé.
Ma az Egyház ezt az üdvözítő megjelenést ünnepli, ennek a Máté-evangéliumban található leírását hallgatja meg. A bölcsek híres törté-nete, akik keletről jöttek, és keresték azt, akinek meg kellett születnie, a népi jámborságot is mindig is meg-ihlette, s így a a bölcsek a betlehem elhagyhatatlan alakjaivá váltak.
A megjelenés egy *esemény*, ugyan-akkor *szimbólum* is. Az evangélista részletesen leírja az eseményt, a szimbolikus jelentés viszont csak fo-koztatosan tárult fel, lassanként,

ahogy az esemény az Egyház elmél-kedésének és liturgikus ünneplésé-nek tárgyává vált.
3. Kétezer év elteltével, bárhol ün-nepeljük is a vízkeresztet, az Úr megjelenésének ünnepét, az egyházi közösség ebből az értékes liturgikus és lelkesítő hagyományból mindig új szempontokat merít reflexiójához.
Itt, Rómában ezt a misztériumot azzal a szokással ünnepeljük, amely-hez pápaságom kezdetétől hű akarat-m maradni, hogy *új püspököket szentelünk*. E hagyománynak magá-tól értődő teológiai és lelkipásztori ékesszólása van, és ma örömmel be-vezetjük a harmadik évezredbe.
Kedves testvérek, akiket hamaro-san felszentelünk, ti különféle nem-zetekből származtok, és annak az Egyháznak az egyetemességét jele-nítitek meg, amely most az üdvössé-günkért emberré lett Igét imádja. Így beteljesülnek a válaszos zsoltár sza-vai: *Hódoljon előtted, Istenem, a föld minden nemzete!*
Liturgikus közösségünk egyedül-álló módon kifejezi az Egyháznak ezt a katolikus jellegét, köszönhetően nektek is, kedves kiválasztott püs-pökök. Joggal gondolhatjuk, hogy ott

gyülekeznek körülöttetek a hívek a világ sok részéből, akikhez az apos-tolok utódaiként küldetést kaptok.
4. Némelyetek apostoli nunciusi feladatkört lát majd el: te, *József Weso-łowski*, Bolíviában; te, *Giacomo Guido Ottonello*, Panamában; te, *George Pani-kulam*, Hondurasban; te, *Alberto Bot-tari de Castello*, Gambiában, Guineá-ban, Libériában és Sierra Leonében. Ezekben az országokban a pápa kép-viselői lesztek, a helyi egyházakat és a népek valódi emberi haladását szol-gálgjátok majd.
Te, *Ivo Baldi*, a huarazi egyházme-gyét vezetted majd Peruban. Te, *Gab-riel Mbilingi*, Lwena segédpüspöke leszel Angolában, te pedig, *David Laurin Ricken*, cheyenne-i segédpüs-pök az Amerikai Egyesült Államok-ban.
A püspöki felszentelés erősítsen és szilárdítson meg téged, *Anton Coşa*, Moldova apostoli adminisztrá-tori szolgálatában, és téged, *Giuseppe Pasotto*, mint kaukázusi apostoli ad-minisztrort.
Te, Veres András, az egri érsek se-gédpüspöke leszel Magyarországon; te pedig, Erdő Péter, a székesfehérvári püspök segédpüspöke.

Ami téged illet, *Franco Croci*, te to-vábbra is a Szentszék Gazdasági Ügyei Felügyelőségének titkári feladatkörét töltöd be.
Állandóan emlékezzetek e nap kegyelmére! *Krisztus világossága* ra-gyogjon mindig szívetekben és pásztori szolgálatotokban!
5. A mai liturgia öröme buzdít ben-nünket. Ennek oka: a fény, amely a karácsonyi csillaggal felragyogott, hogy a keleti bölcseket Betlehembe ve-zesse, továbbra is ugyanerre az útra írá-nyítja az egész világ népeit és nemzeteit.
Mondjunk köszönetet azokért a férfiakért és nőkért, akik az elmúlt kétezer évben végigjárták a hitnek ezt az útját! Dicsérjük Krisztust, a *Lumen gentiumot* (a népek Világossá-gát), aki vezette és továbbra is vezeti a népeket a történelem útján!
Bizalommal forduljunk kérésünk-kelel hozzá, az idők Urához, aki Isten az Istentől, Világosság a Világossá-gtól! Ne szűnjön meg ragyogni csilla-ga, a vízkereszt csillaga szívünkben, és jelezze a harmadik évezredben az embereknek és a népeknek az igaz-ság, a szeretet és a béke útját! Amen.

Fordította: Tózsér Endre SP

A BIBLIA ÜZENETE

Újjászületésünk ünnepén

Mt 3,13–17

Már e világra születése is a mi üdvösségünkért történt, megkeresztelkedése pedig még nyilvánvalóbbá teszi, hogy Jézus életének minden mozzanata a megváltásunkat szolgálta. Nem azért keresztelkedett meg ugyanis, mintha neki lett volna szüksége a megtisztulásra, hanem ezzel jelezte, hogy beállt a sorba közénk, bűnösök közé.

Keresztelő János fellépése különleges esemény, hiszen hosszú ideje nem volt próféta Izraelben. Az a kereszttség, amelyre ő felszólított, lényegében különbözött azoktól a tisztálkodási szertartásoktól, amelyek akkor megtalálhatóak voltak a jámbor zsidók körében. János keresztisége egyedi és megismételhetetlen, egész életre szóló esemény volt, amely megkívánta az emberektől, hogy fordulat történjen az életükben. A Jordán folyóban való alámerítés a megtisztulást és az újjászületést szimbolizálta. Hatalmas tömegek jöttek Júdeából és Jeruzsálemből, hogy megkeresztelkedjenek nála. Jézus is csatlakozott azokhoz, akik a Jordán partján várakoztak, és megvallották bűneiket. E lépésében benne volt az emberekkel való szolidaritás kifejezése, hiszen, bár maga bűnt nem követett el, mégis ott állt a bűnösök között. Jézus a keresztben vette végére nyeresen a vállára az egész emberiség bűneinek terhét. Most pedig – mintegy a keresztáldozatot elővételezve – levitte ezt a terhet a Jordán folyóba. Működését így a kereszt elővételezésével kezdi meg, azáltal, hogy a bűnösök közé lép. Ezért majd csak a keresztben lesz nyilvánvaló Jézus megkeresztelkedésének igazi jelentése. A kereszttségben a halált veszi magára, az em-

beriség bűneiért, és lesz ezáltal minden igazságosság hordozója.

Nemcsak halandó életünket vette tehát magára, hanem bűneink terhét is hordozta. Először akkor, amikor megkeresztelkedett Jánosnál, majd akkor, amikor vállára vette a keresztet, és meghalt értünk. Mindent értünk tett. Ezért Urunk megkeresztelkedésének ünnepe egyúttal a mi ünnepünk, kereszttségünk ünnepe. Alkalom számunkra, hogy hálával gondoljunk arra a napra, amikor újjászülettünk. Ekkor lettünk Isten gyermekei, Egyházának tagjai, és ezáltal méltóvá váltunk arra, hogy az evangélium szerinti földi élet után Isten országának polgárai is legyünk.

Máté evangéliuma úgy írja le ezt az eseményt, mint Jézus első isteni megnyilvánulását: az egek megnyílnak, megjelenik egy galamb, az Atya szózata hallatszik, amely kinyilvánítja, hogy Jézus az ő szeretett Fia, ő az, akiben kedve telik. Keresztelő Szent János, amikor látja, hogy Jézus közelít felé, a Szentlélektől megvilágosítva felismeri, hogy ő az Üdvözítő. Mondhatnánk, az egész Szentháromság jelen van ennél az eseménynél, amely Isten Fia földi működésének kezdetét jelzi. Az „Isten szeretett Fia” kifejezés nyilvánvalóvá teszi Jézus hivatását: ő az Atya mindhalálig, mégpedig a keresztthalálig engedelmes Fia (Fil 2,8). Ezzel is példát ad nekünk. Az ember útja is az Istennek való engedelmességben vezet el oda, hogy dicsőséges feltámadásának is részese legyen.

Ternyák Csaba
egri érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Kegyelmi ajándék

Reggeli istentiszteletünk *Nagy dicsőítésében* ezt énekeljük a mi Urunknak: „Nyújtsd kegyelmedet a téged ismerőknek”, vagyis „a téged szeretőknek”. Egyházunk tudatában van annak, hogy kérnünk kell a kegyelmet Istentől. Még akkor is, ha a dogmatika tanítása szerint a kegyelem Isten „ingyenes ajándéka”, amit kiérdemelni nem lehet. De igenis egyre nyitottabbá tehetjük magunkat a befogadására, és így egyre nagyobb mértékben részesedhetünk belőle. Erről szól a Görögkatolikus Egyházban a vízkereszt utáni vasárnap apostoli szakasza (Ef 4,7– 13).

Első gondolatként azt halljuk belőle, hogy „mindegyikünk Krisztus ajándékozásának mértéke szerint részesült a kegyelemben” (Ef 4,7). Ez a mondat – ha csak felületesen nézzük –, azt sugallja, hogy Krisztus méricskéli a kegyelmet, nem egyformán ajándékozza mindenkinek. Ámde – komolyan megfontolva – tudjuk, hogy az ő mértéke a végtelen, hiszen ő maga a végtelen Isten. Már az Ószövetség azt tanítja, hogy Isten nem személyválogató (MTörv 10,17). Az evangélium szerint pedig Jézusról még az ellenfelei is megvallják, hogy tudják: nem személyválogató (Lk 20,21). Tehát nincs szó *méricskélésről*. Inkább a *részesülés* szóban találjuk meg a kulcsot. Vagyis abban, hogy mi mennyire fogadjuk be az ingyenesen, ajándékként felénk áradó kegyelmet. Ugyanis – kedvenc hasonlatommal élve – Isten úgy árasztja ránk a kegyelmét, mint az éltető sűrű záporosót. Ám ha valaki ernyőt tart eléje, akkor őt nem éri el. Persze a bűnbánatban félre tudjuk vonni az ernyőt, és akkor ismét az Úr kegyelmi záporában élhetünk.

A második gondolat árnyalja az előbbieket. Ugyanis arról szól, hogy az ajándékba kapott kegyelem alapján különböző élethivatások vannak: apostol, próféta, evangélista, pásztor, tanító (Ef 4,11). Erre hív, erre ad hivatást az Úr, mégpedig annak érdekében, hogy mindenki a maga helyén nevelői hatással tudjon lenni a másik emberre, és így épüljön az Egyház, Krisztus titokzatos teste. Ha sorra vesszük a Szent Pál apostol által felsorolt öt hivatást, mindegyikben megtaláljuk a helyünket, mert keresztény emberként Jézus Krisztust kell képviselnünk a világban. „A nekünk adott kegyelem szerint” ezt az ajándékot (Róm 12,6) és egyúttal feladatot kaptuk.

A harmadik gondolat azt állítja elénk, hogy „Krisztus teljességének mértékére” kell növekednünk (Ef 4,13). Bizony, óriási feladat, hogy hitünkben egyre jobban megismerjük Isten Fiát. Ám ez nem elegendő; keresztény életformánkkal kell igazolnunk a hozzátartozásunkat. És ez állandóan megvalósítandó feladat. Ha a fa nem növekszik, ha nem növeli évgűrűinek számát, kiszárad. Ha a madár abba hagyja szárnyai verdesését, lezuhan. Ha valaki nem vesz magához táplálékot, előbb-utóbb éhen hal. Itt áll tehát előttünk a feladat: Krisztus mértékére növekedni. Amit valamennyire meg tudunk közelíteni, de elérni nem tudunk. Viszont feladni nem szabad, mert akkor elkövetkezik a lelki halál.

Urunk mérték nélkül nyújtja felénk a kegyelmét. Tegyük hát azért, hogy ezt az ingyenesen felénk áradó kegyelmet minél bővebb mértékben befogadjuk!

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Áldás

Gyermeekáldás. Ez a szó az emberi létnek olyan szemléletét hordozza, amelyben az életre való nyitottság, a nemzés, a foganás, a születés, a gyermek ajándék, és nem átok; a jövőre nyíló hajnal, nem pedig lehetőségeket beszűkítő, terhes éjszaka. A karácsonyi időben eszünkbe juthatnak a Biblia korábban meddő, de Isten beavatkozása nyomán megnyíló méhű asszonyai: Sára, Anna, Erzsébet. Összinté, kitörő hálájuk mutatja, mennyire az áldás forrásának tartották a születő életet. Mária, amikor a benne fogant életért hálát mond, Isten zavarba ejtő, a kicsinyeket, a szegényeket föl-emelő és a hatalmasokat megszégyenítő művét, áldását énekli. Ezt ismeri fel a rábízott isteni és emberi életben, akit Jézusnak hív majd.

Mária istenanyaságának ünnepén, az új esztendő első napján a betlehemi jászolnál időző Egyház Máriával együtt minden áldás forrásának ismeri föl a szegényes körülmények között, erőtlennül, sírva fekvő, bepólyált Gyermeket, a magát jászolban meghúzó Istent. A szentmise első olvasmánya éppen ezért lesz az ároni áldás: „Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged, ragyogtassa rád arcát az Úr, és kegyelmezzen néked, fordítsa feléd arcát az Úr, s adjon békét tenéked!” (Szám 6,22–27) A betlehemi jászolból Isten ránk ragyogtatja, felénk fordítja igazi arcát, s ebből a tekintetből áldás, jó fakad egész évünkre.

„Minden jót!” – szívesen használok ezt a fordulatot, amikor elbúcsúzom valakitől. Ilyenkor, ha csak egy pillanatra is, átélem azt, hogy jót akarok, jót kívánok a másik embernek, akivel dolgom volt. A jókívánság olyan gesztus, amivel egyfelől felébresztjük magunkban a jóindulatot és a jó szándékot felebarátunk iránt, másfelől bizalmat szavazunk a benne lévő és munkálkodó jónak. Az *áldani* igéből származó *áldás* görögül és latinul (*eulogein, benedicere*) olyasmit jelent: jót mondani. Valakinek jót kívánni, jót gondolni róla, jól beszélni róla: az áldás erejét viszi már a világba!

„Isten áldjon!”, „Isten veled!” – így is búcsúzkodunk. Itt a jókívánság egy újabb szereplővel gazdagodik. Nem akárkivel, hanem min-

den jó forrásával. Az útra bocsátásnak fontos mozzanata, hogy a másikat elengedjük, kien-gedjük az ellenőrzésünk alól, Istenre bízunk. Atélhetjük a hiányát, aggódhatunk érte, reménykedhetünk a sikereiben, támogatásunkról biztosíthatjuk, hazavárhatjuk, de végül is csak hagyjuk elmenni.

Az atyai áldás, az apa áldása nagyon fontos a gyermekek számára, a Szentírás számos története mutatja, mennyire. Talán saját bőrünkön is tapasztaljuk a jótékony hatását vagy éppen a hiányát annak, hogy szüleink áldó, beleegyező tekintete kíséri utunkat, döntéseinket, választásainkat, még ha – *Kányádi Sándor* szavait kissé átfogalmazva – „a magunk útján, nem utánuk mendegélünk” is (Távolodóban). Milyen fontos lenne, hogy a szülők gyakorlat-ják az áldást családjukban és ápolják otthonukban Isten jóindulatának lelkületét! Sok családban szokás, hogy a családtagok ennek jeleként keresztet rajzolnak egymás homlokára.

A legtöbb liturgia végén az elbocsátás zárómozzanata az áldás. Az áldás forrása Isten, nem a pap. Ő csatorna, aki Istennek ezt a jóindulatát közvetíti. A vasárnapra és a nagy ünnepekre szánt hármas áldások mind afféle spirituális jókívánságok, Isten üdvözítő cselekvését a népre esdeklő fohászok, amelyek e világi és túlvilági boldogulásunkat is célba veszik. Bár mi olykor a magunk útján mendegélünk, Isten atyai áldása, áldó tekintete és keze a liturgia befejeztével is kíséri utunkat. Idézzük fel befejezésül az Egyház újévi liturgikus áldását, jókívánságait, és izelgessük őket az új esztendőnkre előretekintve: „Isten, aki minden áldásnak ősforrása, adja meg nektek kegyelmét, áarassa rátok bőséges áldását és tartson meg titeket az egész esztendő folyamán egész-ségben és épségben! Őrizzen meg titeket töretlenül a hitben, adjon hűséges kitartást a reményben és erősítsen meg a mindvégig türelmesen gyakorolt szeretetben! Irányítsa békéjében napjaitokat és tetteiteket, hallgassa meg mindig és mindenütt kéréseiteket és vezessen el a boldog örök életre!”

Fehérvári Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Remete Szent Pál

Január 15.

Gazdag thébai családból származott, kiváló képzést kapott, jól ismerte a görög és egyiptomi irodalmat. A hagyomány szerint tizenhat évesen elvesztette szüleit, és egyedüli örökösként – nővére már férj-nél volt – nagy vagyon birtokosa lett.

249-ben kitört a Decius-féle keresztényüldözés. Az ifjú *Pál* vidéki házába húzódott, mivel félt sógorától, hogy följelentí a római hatóságoknál. Ez valóban meg is történt, és Pálnak menekülnie kellett. Alsó-Théba pusztaságában egy barlangra talált, amely tökéletes búvóhelynek bizonyult: bejárata rejtve volt, közelében datolyapálmák nőttek és egy tiszta vízü forrás is volt mellette.

Itt úgy döntött, teljesen Istennek szenteli életét, és többé nem tér vissza a világba. A legenda szerint a pálmafák leveleiből készített

magának ruhát, és mindennap egy holló vitt neki fél cipőt.

Ő az első, név szerint ismert remete.

Életének legismertebb jelene-te, amikor meglátogatta *Remete Szent Antal*, aki égi szózatot hal-lott, mely figyelmeztette: nem ő a legidősebb, legszentebb reme-te, hanem Pál. A kilencvenéves Antal többnapí vándorlás után megtalálta barlangjában a 113 esztendős Pált. Együtt dicsőítet-ték Istent, elmélkedtek, beszél-gettek. Közben megérkezett a holló, aki ezúttal nem fél, ha-nem egy egész cipőt hozott. Hálát adtak Istennek, aki így

gondoskodik szolgáliról.

Az átimádkozott éjszaka után Pál kérte Antalt, hozza el neki *Szent Atanáz* püspöktől kapott köpenyét. Antal sietve útra kelt, de amikor visszafelé tartott, érezte, hogy Pál meghalt. A legenda szerint látta a lelkét, amint angyalok, próféták és szentek kísérik a mennybe.

Sietve tette meg a hátralévő utat. Pált térdelve, ég felé emelt karokkal, holtan találta. Beburkolta testét Szent Atanáz köpenyébe, pálmale-vélből készített ruháját pedig megtartotta (ettől kezdve a legnagyobb ünnepeken mindig azt hordta), majd a szent testét eltemette abba a mélyedésbe, amelyet két váratlanul megjelenő oroszlán kapart ki.

Később Antal tanítványai, az első szerzetesek kegyelettel zárandokol-tak el minden remete fejedelmének és mesterének barlangjához, egyben sírjához, hogy ott tegyenek fogadal-mat.

L. K.

JANUÁR 12., VASÁRNAP – URUNK MEGKERESZTELKEDÉSÉNEK ÜNNEPE (Ernö, Erna, Cezarina) – Iz 42,1–4.6–7 (*Íme, az én szolgám, akiben kedvem telik.*) – ApCsel 10,34–38 (*Az Úr fölken-te őt Szentlélekkel.*) – Mt 3,13–17 (*Amikor Jézus megkeresztelkedett, látta, hogy leszáll rá a Szentlélek.*) – **Énekrend:** Ho 45 – EE 523, Ho 45 – EE 61, Ho 134 – EE 519, Ho 274 – EE 361.

JANUÁR 13., HÉTFŐ – *Szent Hiláriusz (Vidor) püspök és egyháztanító emléknapja* (Veronika, Vidor) – 1Sám 1,1–8 – Mk 1,14–20. – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét.

JANUÁR 14., KEDD (Bódog, Félix) – 1Sám 1,9–20 – Mk 1,21–28.

JANUÁR 15., SZERDA – *Remete Szent Pál emléknapja* (Lóránt, Mór) – 1Sám 3,1–10.19–20 – Mk 1,29–39.

A hét liturgiája

A év

(Piroska) – 2Kor 10,17–11,2 – Mt 25,1–13.

JANUÁR 19., ÉVKÖZI 2. VASÁRNAP (Sára, Máriusz, Márió, Megyer) – Iz 49,3.5–6 (*A nemzetek világosságává teszlek, hogy üdvösségem légy.*) – 1Kor 1,1–3 (*Kegyelem nektek és békesség Atyánktól, az Istentől, és az Úr Jézus Krisztustól!*) – Jn 1,29–34 (*Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit!*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 587, Ho 227 – EE 143, Ho 109 – EE 596, Ho 274 – EE 361.

JANUÁR 16., CSÜTÖRTÖK (Gusztáv, Priscilla, Stefánia) – 1Sám 4,1–11 – Mk 1,40–45.

JANUÁR 17., PÉNTEK – *Szent Antal apát emléknapja* (Antónia) – 1Sám 8,4–7.10–22a – Mk 2,1–12.

JANUÁR 18., SZOMBAT – ÁRPÁD–HAZI SZENT MARGIT SZÜZ ÜNNEPE

Bízhatunk a Szentlélek jelenlétében

Alois testvér a wrocławai taizéi találkozón

Mindig úton, de nem gyökértelenül – ezzel a mottóval rendezték meg december 28. és január 1. között a taizéi közösség 42. európai találkozóját a lengyelországi Wrocławban. A rendezvény közös esti imáinak végén az ökumenikus közösség vezetője, Alois testvér szölt a jelen lévő fiatalokhoz. Elmékedéseinek magyar fordítását a taizéi közösség oldalán is olvashatjuk.

„Nagy öröm együtt lenni Wrocławban, újra Lengyelországban, ahol már négy európai találkozót rendeztek: kettőt itt, egyet Varsóban, legutóbb pedig Poznańban. (...) Szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik befogadnak minket. Milyen gyönyörű vendégszeretet! Az, hogy minden fiatal sikerült családoknál elszállásolni, az evangélium jele” – mondta december 28-án este Alois testvér.

„Mi, akik most összegyűltünk itt, sokféle nemzetet, népet és véleményt képviselünk. Ez a sokféleség nem akadályozza meg a közösség megtagasztalását. Éppen ellenkezőleg, számunkra ez kétségkívül szoros kapcsolatban áll Isten szándékával: Isten akar összegyűjteni minket egységben, Krisztus által, aki közösség. És ez a sokféleségben lévő egység tanúbizonyság, amely túllép az Egyház határain. A mai világ kihívásai közepette

és ezekben az európai kontinens számára nehéz időkben is megpróbálhatjuk tovább hordozni a közösség üzenetét.

1989-ben itt voltunk, Wrocławban. Történelmi pillanat volt. A lelkesedés és a szabadság szele fújt, s ez reményt teremtett. Ma a bizalom záradoklatának ez az új állomása nehezebb körülmények között valósul meg. Emiatt ez a mostani találkozóink még fontosabb: erősíteni akarjuk az egységet és a szolidaritást, hogy még jobban kifejezzük felelősségünket a világ iránt. Ebben az egységben és szolidaritásban akarunk élni, és szeretnénk, ha ebben a legszerényebbeknek is helyük lenne – hangsúlyozta Alois testvér. – A vendéglátó plébániákon olyan emberekkel találkoztok, akik segítenek a társadalomból kirekesztetteken vagy a betegeken; akik foglyokat, külföldieket és más, nehéz helyzetben levőket látogatnak meg. Ők a remény jelei.”

„Higgyünk abban, hogy Isten vezet minket. Isten arra készítet, hagyjuk magunk mögött a félelmet, hogy belépessünk a bizalmába. Ha bízunk Istenben, másokban is bízunk. Ez az Istenbe vetett bizalom arra készítet bennünket, hogy hagyjuk magunk mögött hamis biztonságunkat. Bízhatunk a Szentlélek jelenlétében. Bátorságot ad nekünk

a gondok között, és megajándékoz taláékonyssággal, melyre szükségünk van az emberiség történetének ebben a szakaszában, amikor minden szédítő sebességgel változik. Igen, Isten arra ösztönöz minket, hagyjuk el a félelmeinket, és lépünk az ő bizalmába” – hangzott el a wrocławai találkozó első estéjén.

„Taizében mély hatással van ránk, amikor látjuk, milyen sokan elkötelezték magukat a teremtés megőrzése, az élet sokféleségének védelme és életmódok leegyszerűsítése mellett. Az én nemzedékem nevében is bocsánatokat kell kérnünk, amiért ennyire elhanyagoltuk ezt a felelősséget. A fogyasztóbarát életmód túl sok helyet foglal el az életünkben, mintha a boldogság csak ettől függene. Arra ösztönöztök minket, hogy változtassuk meg az életmódunkat, és ezáltal józannabbak legyünk, a legfontosabbakra összpontosítva” – mondta Alois testvér december 30-án.

Ezen a napon esti elmékedésében egy önkéntesről beszélt, aki már több hónapja Taizében él. „Japánból származik, és egy olyan csoport munkájában vett részt, amely a fukusimai térségben bekövetkezett szökőár áldozatainak nyújtott segítséget. Még mindig hallok a szavát: »Olyan sok ember vált gyökértelenné, mindenüket elvesztették.«

A szenvedéssel szembesülve néha olyan tehetetlennek érezzük magunkat! Ne felejt-

sük, hogy az imádság olyan út, amely mindig nyitva áll előttünk. Megváltoztat-e valamit a másik ember vagy a megpróbáltatás Istenre bízása? Nem tudjuk, és szerencsére nem áll módunkban megmérni, hogy az imáinkra pontosan hogyan is válaszol Isten. Ő messze felülmúlja a számításainkat. Egyvalami azonban biztos: ha mindent Istenre bízunk, mély szolidaritásra lépünk a másik emberrel. S e szolidaritásban egyesülünk Krisztussal, aki ma is együtt szenved azokkal, akik megpróbáltatásokat állnak ki.

Az imádkozás elindít bennünket az úton; felelőssé tesz minket másokért és önmagunkért. Amikor imádkozni kezdünk, lehet, hogy figyelmetlenek vagyunk vagy úgy érezzük, nehezen találjuk az ima módját. De emlékezzünk arra, hogy a legbensőbb énlünkben ott van Jézus Krisztus, és ő ismer minket. Lehet, hogy imádságunk nagyon szegényes, de ő megérti a szívünket. Akárcsak egy pillanatra is, merjünk megpihenni vele az imádság szépségében, egyedül vagy másokkal együtt.”

Forrás és fotó:
Taize.fr

Elkötelezett katolikusok – fordulópont Belgiumban

Míg a közfelfogás szerint a Belga Katolikus Egyház vénülő és hanyatló intézmény, addig a legújabb kutatások ennek az ellenkezőjét állítják: bátorító dinamizmus jellemzi a közösséget.

Stéphane Nicolas, A Katolikus Egyház Belgiumban – 2019 című vizsgálat vezetője mindenesetre ezt a következtetést vonja le abból a tényből, hogy „statisztikai” helyett egyre inkább „személyes döntésen alapuló” tagságot tudhat magáénak a helyi közösség.

A Belga Katolikus Egyház immár másodszorra készített helyzetfelmérést. Látható, hogy azok a hívek, akik elköteleződnek egy-egy szolgálatban, lelkesen és „teljes meggyőződéssel” tevékenykednek. A múltban ez nem volt szükségképpen így. Az evangéliumi lelkiület ma sokkal inkább jelen van” – írja a *Catholique*, a francia anyanyelvű belgiumi katolikusok honlapja.

Az éves jelentés az átalakuló egyház kontúrjait megrajzolva hangsúlyozza a nők szerepét, ezenkívül számos adatot tesz közzé (elsőáldozások és házasságkötések száma, a papságot elhagyók vagy a diakónusi szolgálatból kilépők száma, a püspök által kinevezett világiak száma). A két évvel korábbi mutatókhoz képest 2018-ban 11 százalékkal kevesebben részesültek a keresztség szentségében, 14 százalékkal kevesebben kötöttek egyházi házasságot, a szentmiséket látogatók száma pedig 17 százalékkal csökkent, ahogyan a bérmlást felvevők száma is visszaesett 4 százalékkal.

Az első vizsgálat alkalmával a 2016-os adatokat gyűjtötték össze, most a 2018. év jellemzőit elemezték. „Beszámolónk az egyházat érintő változásokról tanúskodik: a nők és a világiak szerepét, illetve a vallási gyakorlat sokszínűségét és módosulását érinti. Megfigyelhető az átme-

net egyfajta statisztikai egyházból a személyes kötődésen alapuló egyházba” – kommentálja Stéphane Nicolas, az Egyházmegyei Információs és Sajtószolgálat (SIPI) tudományos munkatársa. „A hangsúly az Egyháznak a mai társadalomban vállalt szerepére kerül.” Az egyházi aktivitás apróképos vizsgálata rávilágít a betegek, a sérülékenyek, a nehézséggel küzdők és a menekültek támogatására. Az ilyenfajta tevékenységek listája hosszú és változatos. Az Egyház sok áldozatos önkéntessel (147 ezer fő) dolgozik.

A hétezer fős mintát alapul vevő felmérés, amely az önkéntesekre és a

hivatalos küldetést teljesítőkre is kiterjedt, kimutatta, hogy az egyházban tevékenykedők 55 százaléka nő. „A számok figyelemre méltóak, különösen, ha az egyháztörténetet is számításba vesszük. A püspökök határozott szándéka, hogy lehetővé tegyék a nők számára a fontosabb feladatok betöltését. Meghatározó szerepet fognak játszani a jövő Egyházában” – véli Stéphane Nicolas. A Belga Katolikus Egyházban 1940 pap szolgál, rajtuk kívül 2038 egyházi állást betöltő világit vettek számba (plébániákon, egyházmegyei szervezeteknél, kórházakban, szanatóriumokban stb.). A világiak növekvő

aránya a képzésben is tapasztalható. 67-en készülnek a papságra, és 297 világi (férfi és nő) a szolgálatra.

„Fordulóponton vagyunk. A világiak egyre inkább felelős pozícióba kerülnek, és a papok alkotják a kisebbséget” – jegyzi meg Tommy Scholtès, a belga püspöki konferencia francia ajkú szóvivője. Stéphane Nicolas szintén úgy vélekedik, hogy a jelenleg zajló folyamat hatására egy olyan egyház formálódik, amely a „világiak egyháza, és tele van lendülettel”. Mivel motiváltak, és felelős feladat betöltésére vannak meghívva, ezek a világiak nem zárkoznak el a továbbképzéstől. „Nem másodszor-

tályú személyzetről van szó, hanem olyan emberekről, akiket képeznek, egy-egy feladatra kineveznek, és akik tényleges felelősséget kapnak.” Az esperességekben, példának okáért, szakértői csoportokat találunk. Egyes diplomákat a Leuveni Katolikus Egyetem hivatalosan elismert – mutat rá a szóvivő.

A sokféleség számos katolikus közösség és a papság közös jellemzője: a franciául, hollandul vagy németül beszélő csoportok mellett 155 külföldi eredetű katolikus közösség található az országban, melyek közül kilenc keleti rítusú (mint a káldok vagy a szír katolikusok). Az állam által fizetett 2260 papból minden ötödik külföldi születésű. Az élen a kongóiak (172 fő) állnak, majd a franciák (43) jönnek, akiket a lengyelek (34) követnek. A vallási gyakorlat kétségtelenül átalakuláson esett át. „Változott az a mód, ahogyan az emberek az Egyházhhoz kötődnek, és a vallásgyakorlat is változott. Régebben a tradíció kötötte őket ide, ma az egyéni döntés. A két modell közötti átmenetben élünk. A szentségek vétele ma már kevésbé meghatározó, a spiritualitás iránti igény más módon fejeződik ki” – foglalja össze Stéphane Nicolas. Tommy Scholtès szerint a statisztika figyelmen kívül hagy több olyan kezdeményezést, mint például a zárandoklaton való részvétel, a kórházban vagy a börtönben tartott szentmise vagy a ravatalozónál zajló ceremónia.

A Belga Katolikus Egyház mély változását regisztráló felmérés egy olyan jelenséget ismert, amely az egész nyugat-európai katolikuság alapvonása: egy olyan korszakhoz viszonyítva, melyben a „statisztikai” kereszténység dominált, napjaink kereszténye individuálisan köteleződik el.

Fordította: Hantos-Varga Márta
Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Wikipedia

Elhunyt hajléktalanok lelki üdvéért

Varga László kaposvári megyéspüspök december 27-én este szentmisét mutatott be a Nyitott Kapu Hajléktalan-gondozási Központban az elmúlt időszakban elhunyt fe-dél nélküliek lelki üdvéért.

Homíliájában a püspök a következőket mondta: „Ma Szent János apostol ünnepé van. A tanítványok közül ő volt a legmélyebb barátságban Jézussal. Ő volt a legfiatalabb tanítvány, és ő volt az is, aki nem szaladt el, hanem végigkísérte Jézust a keresztútján, Máriával együtt. Miután Jézust keresztre feszítették, Jézus édesanyját, Máriát befogadta a házába.

Fennmaradt az evangéliuma, a levelei, s fennmaradt a Jelenések könyve is, a Szentírás utolsó könyve. Első levelében szerepel egy mondat, amelyről a tudósok azt állítják,

ha csak ez az egyetlen mondat maradt volna meg a Bibliából, az egész Szentírás fennmaradt volna. Ez a mondat így szól: »Az Isten szeretet.« Isten szeretete azokat a testvéreinket, akikről ma ebben a szentmisében megemlékezünk” – hangzott el a liturgián.

A főpásztor szavai után a gondozási központ lakói felidéztek az elhunyt társaikkal való közös élményeiket, majd Varga László minden egyes jelenlévőt püspöki áldásban részesített.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Legyél tétovázás nélküli Krisztus-követő

Diakónusszentelés Kaposváron

Szent János apostol és evangélista ünnepén, december 27-én Varga László megyéspüspök diakónussá szentelte Fejes János papnövendéket a kaposvári Nagyboldogasszony-székesegyházban.

Prédikációjában a főpásztor János apostol életéből emelt ki három momentumot, mintegy ajándékol az új diakónus számára.

„Az első a János és Jézus közötti nagyon mély, bensőséges kapcsolat. János volt a leg-szeretettebb tanítvány, s azt kívánom neked, hogy egyre szorosabb és mélyebb, egyre ben-

A harmadik a hit. Ez nagyon gyakran szerepel János apostol evangéliumában. Legyen Krisztusra vágyakozó hited! Hagyatkozz rá hittel és bizalommal az Úr Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatra” – fogalmazott a püspök.

A homília elhangzása után a papnövendék ígéretet tett az imára, a zsoltosma végzésére

sőségesebb kapcsolatot legyen a mi Urunk Jézus Krisztussal!

A másik, ami fontos: János és testvére tétovázás nélkül válaszolt Jézus szavára, amikor meghívta őket. Azonank ott hagytak mindent, s követték őt. Legyél tétovázás nélküli Krisztus-követő! Amit megértesz az evangéliumból, Jézus szavaiból, azt tétovázás nélkül váltsd tettekre, és akkor evangélium, örömhír lesz a szerepapi életed.

Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Éltető szeretettel

Hálaadó szentmisét mutatott be 80. születésnapján

Bosák Nándor nyugalmazott püspök

Életéért és papi szolgálatáért hálaadó szentmisét mutatott be 80. születésnapján Bosák Nándor nyugalmazott debrecen-nyíregyházi püspök a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya-térsszékesegyházban.

A december 28-án celebrált ünnepi szentmisén részt vett Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke; Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök; Szocska Ábel nyíregyházi görögkatolikus megyéspüspök; Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora, valamint az egyházmegye papjai és hívei.

A liturgia elején Palánki Ferenc köszöntötte az ünnepeltet, hálát adva hivatásáért és szolgálatáért. Ezután Szocska Ábel püspök mondott köszöntőt a görögkatolikus hívek nevében, majd egy aranyozott keresztel ajándékozta meg a jubilánst.

A szentmise homíliáját Felföldi László nyíregyházi plébános, általános püspöki helynök mondta. Bevezetőjében az emberi életet gyümölcsfához hasonlította. A fa legfontosabb része a gyökér, ez ad neki tartást, ez táplálja, belőle lehet újra és újra erőt meríteni. Bosák Nándor püspök életében is föllelhetők az erőt adó gyökerek – mondta a szónok. – Ilyen tápláló erő számára a hit, amivel kapcsolatban egy vele készült interjúban így fogalmazott: „Mikor a papi hivatás mellett döntöttem, arról is döntöttem, hogy eszköze leszek a Megváltónak, és ebben a szellemben igyekeztem végezni a hivatásomat, a legjobb tudásom szerint.”

Az általános helynök szólt Bosák Nándor egyházkormányzati szolgálatáról, amely talán a legnehezebb időszak lehetett a hivatásában, hiszen az új egyházmegye megszervezése bizonytalanságokat és megoldandó feladatokat hozott magával. A küzdelmes időszakot Felföldi László Babits Mihály Örökké é a felhők mögött című prózaversével szemléltette. „Futottam hősen, szüntelen, lélekzetlen; olykor szinte elbukni látszottam; s hasonlítottam ahhoz a fához, melynek koronáját földig csapja a szél... Mi tart föl? Mi a gyökér, mely nem szakad el? mely elpusztíthatatlan táplál valami kimeríthetetlen erővel? »A hit az élet ereje: az ember, ha egyszer él, akkor valamiben hisz... Ha nem hinné, hogy valamiért élnie kell, akkor nem élné...«

„S hiszek a békében” – írja később a versben Babits Mihály. Az erőt adó másik éltető gyökérszál a béke. Bosák Nándor életében megcsodálhattuk a szívet, amely hú maradt a békéhez és a legkritikusabb helyzetekben sem ingott meg. Krisztus békéjét hordozta. Ez mindennek az alapja. Ha nincs béke a szívben, minden munka és áldozat csak feszültséget terem, nem gyümölcsöt. Enélkül nem teljesebb lehet az élet – fogalmazott Felföldi László, majd Reményik Sándor egy versével elmélkedett a békéről.

A béke és a szeretet kézen fogva járnak. Csak az igazán békében élők szívében születik meg az éltető és építő szeretet. Ez a harmadik gyökérszál – mutatott rá a nyíregyházi plébános. A valódi nagyság és az igazi szépség abból fakad, ha tökéletes összhangban vagyunk Isten tervével. Minden ember életében mást jelent ez az összhang, és ha megvalósítjuk a saját tökéletességünket, rátalálunk az öröme, amit a szeretetben keresünk. Hálaadóskor ezt a szeretetet köszönjük meg, és mindazt, amit a püspök atya életéből kaphattunk. A hit útja, a béke megteremtése, a szeretet gyümölcsstermő ereje ránk is vár – hangsúlyozta Felföldi László.

A szentmise végén Veres András a püspöki kar és a papság nevében köszöntötte meg az ünnepelt sok éven át tartó munkáját. A főpásztor arra is felhívta a figyelmet, hogy a jelen lévő papok közül sokan vannak, akik Bosák Nándor szemináriumi szolgálatának idején lettek pappá. A „Törd meg az éhezőknek kenyereket” jelmondat Bosák Nándor éle-

tében úgy is megvalósult, hogy segített növelni azok számát, akik a kenyértörést végzik Isten népe számára. „Sokan vagyunk, akik az ő segítségével jutottunk el a papságig. Leginkább ez az a cselekedet, ami nemcsak örömmel töltheti el a jubiláns püspök ünneplő szívét, hanem a leghosszabbban megmaradó gyümölcse is lesz életének. Hiszen mi továbbadjuk mindazt, amit tőle kaptunk. Így mondok köszönetet az Isten népéért, a papságért és az egész magyar Egyházért tett szolgálatáért, egyúttal kérem, hogy Isten se-

gítse továbbra is, és oltalmazza őt a Szűzanya!” – zárta köszöntőjét Veres András megyéspüspök.

A szentmise záróáldása előtt Bosák Nándor megköszönte a közös ünneplést és a jókívánságokat. „Életem legnagyobb és legfontosabb szakaszának tekintem azt az időszakot, amikor a papságra készülök szolgálhattam, segíthettem. A papi szolgálat által jut el igazán az emberekhez a kegyelem, amit a Jóisten a hívők számára adott. A papi szolgálat Isten szeretetének meghosszabbítása az emberek között. Éppen ezért amikor hálát adok a magam szolgálatáért, azt kívánom minden pap testvéremnek, hogy élete legfontosabb feladata Isten szeretetének és jóságának továbbadása legyen, hogy így megsokszorozódjon a kenyér, amit az Eucharisztia-ban Jézus Krisztus testévé formálva kiosztunk a híveknek” – hangsúlyozta Bosák Nándor nyugalmazott püspök, majd áldást adott a jelenlévőkre.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Templomok újultak meg a Veszprémi Főegyházmegyében

Megújult a Veszprém megyei Kádárta, valamint Bánd plébániatemploma. A felújított épületeket Udvardy György veszprémi érsek áldotta meg, karácsony előtt.

A Veszprém Kádárta városrészében található Szentlélek-templom négyévi munkával készült el. A felújított templomot december 21-én megáldotta Udvardy György érsek. A szertartáson a veszprémi lelkipásztorok koncelebráltak.

Szentbeszédében a főpásztor a szűk családból kiindulva a közösségről beszélt, amely összetartó, szerető, megbocsátó és mindig hazavár. A templom is otthon, olyan ház, ahol a hívek a Jézussal találkozhatnak, és mindig támaszkodhat-

nak egymásra is, ami nagyon értékes és dicséretes. Az érsek azt kívánta, maradjon továbbra is ilyen összetartó ez a közösség. A szentmisén Almásy András orgonista és a Szent Család kórus közreműködött,

Almásyné Bartl Katalin vezetésével.

A felújított bándi Szent Anna-templomot másnap, december 22-én délelőtt áldotta meg a veszprémi érsek. Udvardy György a szentbeszédében arról

elmélkedett, hol van Isten. Elsősorban a templomban, hiszen amikor ide érkezünk, nem csupán egy épületbe, hanem Isten hajlékába térünk be. Ő itt van akkor is, ha egyébként üres a templom – fogalmazott a főpásztor.

Az ünnepi szentmise után köszönetet mondtak a felújításban résztvevőknek és mindazoknak, akik anyagiilag támogatták a munkálatokat. Majd Steigerwald Zsolt, Bánd polgármestere és Ovádi Péter országgyűlési képviselő Bándért kitüntetést adott át a felújításban közreműködőknek.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A béke világnapján, január 1-jén a Sant'Egidio közösség fáklyás felvonulásra és ökumenikus imádságra hívott minden békét kereső, jóakarátú embert Budapesten és Pécsen. A fővárosban a Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Belvárosi templom) tartott imaórán Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet.

A közösség január 1-jén mindig a béke lépéseivel kezdi az évet. Hirdeti minden embernek, hogy mindannyiunk felelőssége imádkozni és tenni egy békésebb, igazságosabb világért, ahol mindenkinek, a gyengébbeknek és az elhagyatottaknak is méltó hely jut. Mindenütt arra hívja az embereket, hogy lépjenek ki otthonaikból, s fáklyás felvonulással és imádsággal emlékezzenek meg a háborútól szenvedő országokról.

A budapesti felvonulás minden évben a Salkaházi Sára-emléktáblától indul, amely a vértanú nővérrel elnevezett dunai alsó rakparton található, és idén a Belvárosi templomnál ért véget, ökumenikus imádsággal. Az imaórán Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondott beszédet. Az eseményen részt vett *Oszti Zoltán*, a Nagyboldogasszony-főplébánia-templom plébánosa, és imádsággal szolgált Aaron Stevens, a Szent Kolumbán skót presbiterianus egyházközség lelkesze.

A rakparton gyülekező felvonulókat *Szöke Péter*, a Sant'Egidio közösség felelőse köszöntötte. *Salkaházi Sárára* emlékezve elmondta: hitünk szerint a mártírok új útja a vértanúhalállal kezdődik; az Úr házába indulnak azon a napon, amikor életüket adják Istenért, a rájuk bízottakért. A közösség felelőse azt kívánta, az új év új útja számunkra a béke útja legyen.

Ezután elhangzott a Sant'Egidio közösség 2020-as békefelhívása, amit a világ mintegy kilencszáz városában olvastak föl ezen a napon, Ferenc pápa üzenetéhez kapcsolódva, amelynek címe: *A béke mint a remény útja: párbeszéd, megbékélés és ökológiai*

A háborúk leginkább a leggyengébbeket sújtják

Fáklyás felvonulás a béke világnapján

megtérés. A pápa arra emlékeztet, hogy olyan korban élünk, amikor a bizalmatlanság és az önzés a félelem légkörét táplálja a népek között, ez pedig megnehezíti a párbeszédet. A Szentatya azt kéri, ne feledkezzünk meg a háborúkról, amelyek a leggyengébbeket sújtják leginkább. A tömérdek szenvedés emlékezete táplálja bennünk a reményt, hogy beköszönt a béke ideje.

A közösség kiáltványa hitet tesz amellett, hogy a béke kézművesei akarunk lenni. Felhívja a figyelmet arra is, hogy valamennyi földrészen emberséges ökológiát kell teremteni,

és a lehető legnagyobb tisztelettel lenni a környezet iránt, hogy biztosíthassuk a jövőt ezen a földön, és ne tagadjuk meg a következő nemzedékektől sem. „Az új évet a másokért való munkának, a barátságnak és a reménynek szenteljük. Ezt kéri sürgősen azok is, akik a háború sötét uralma alatt szenvednek, de városunk szegényei is, a gyerekek, az új generációk, minden férfi és nő, aki igazságosabb és emberségesebb világra vágyik.” Ezekkel az elkötelezettséget kifejező szavakkal zárult a békefelhívás, melynek felolvasása után a résztvevők elindultak a Bel-

városi templom felé. Fáklyákkal, gyertyákkal, énekelve mentek végig a belváros utcáin, táblákon hordozva azoknak az országoknak a nevét, ahol háború, erőszak dúl.

Az ökumenikus imádságon János evangéliumának szavai hangzottak el, Jézus búcsúbeszédének egy részlete, amelyben vigasztalásul megígéri a Szentlelket. Azért adja, hogy a tanítványok szívében életté váljon a tanítás, „itt és most” jelenlévő valóság legyen a mennyei valóság – magyarázta Mohos Gábor püspök. Békességet hagy a tanítványaira. Nem azt a békét, amit a világ ismer, hanem Isten

békéjét. „Ne nyugtalankodjék a szívetek, s ne csüggedjen” – kéri Jézus. Sokszor nyugtalan a szívünk, hiszen a történelem konfliktusok hosszú láncolata, és egymás között sem mindig tudjuk megtartani a béke kötelékét, olykor megrendül a bizalmunk. Pedig Jézus békéje nem a kiválasztottaké, hanem mindenké, aki nyitott rá, aki befogadja. A püspök a ruandai népirtás egy túlélőjét hozta fel példának, aki könyvében (Megmaradtam hírmondónak) arról ír, hogy a gyűlölettel teli világban miként tudott egyre jobban rátalálni Istenre, hogyan született meg a szívében a béke az irgalom és a megbocsátás nyomán.

Mohos Gábor Ferenc pápát idézte, aki arra buzdít, nyissuk meg szívünket a megbocsátásra és a bocsánatkérésre, hogy megtaláljuk a békéhez visszavezető utat. Sebzett a szívünk, saját erőnkől nem, de Krisztus kegyelméből lehetünk a béke építői a világban, ha bízunk benne. Higgyük el, hogy ez a keresztyén hivatásunk: legyünk békességszerzők. Engesztelődjünk ki Istennel és egymással, és építsük a béke civilizációját! – buzdította a püspök.

A homília után Aaron Stevens lelkész az egész teremtett világ számára békéért fohászkodott az Urhoz. A Fokoláre mozgalom képviselője az egységért imádkozott, hogy egymás iránti szeretetünkkel tegyünk tanúságot a világban. A Pakisztánból a hite védelmében elmenekült *Rylan* a hajléktalanokért, az éhezőkért, a menekültekért könyörgött Istenhez, és olyan szívért, „ami minden emberben meglátja a szépséget”.

A könyörgések elhangzása után név szerint imádkoztak minden országot és tartományt, ahol a világban ma háború dúl, és gyerekek gyújtottak gyertyát ezeknek a sokat szenvedett területeknek a békéjéért.

Az ökumenikus imádság végén a hívek a mozambiki Beira városának újjáépítésére gyűjtöttek. Tavaly itt ciklon és áradás pusztított, ami lerombolta a város nagy részét, többek között a Sant'Egidio közösség AIDS-betegeket kezelő rendelőintézetét.

Thullner Szuzsanna
Fotó: Merényi Zita

A közel-keleti lázongások és a keresztények helyzete

A La Croix interjúja a katolikus L'Œuvre d'Orient szervezet vezetőjével

Pascal Gollnisch, a L'Œuvre d'Orient nevű, keleti keresztényeket segítő katolikus szervezet igazgatója nemrég érkezett haza szíriai és libanoni látogatásából. A La Croix napilap kérésére a régióban jelenleg zajló lázongásokat és megmozdulásokat elemezte, elgondolkodva a keresztényeknek ebben a helyzetben betöltött szerepéről, valamint kitért arra, hogyan lehet kívülről, Európából segíteni a helyiek béke és igazságosság utáni vágyát.

Mit gondol a jelenleg Irakban, Libanonban és Iránban zajló népi felkelésekről?

– Ezeknek a lázongásoknak a kiindulópontja, hogy sok a nehézség a mindennapi életben, és igazságtalannak érzik az emberek a gazdagság újraelosztását. Azt látjuk, amit a Latin-Amerikában, Algériában, Szudánban vagy Hongkongban kitört megmozdulások esetében. Amikor mi, keresztények gazdasági igazságosságról beszélünk, némelyek szembenevetnek bennünket. De inkább azok az álmódosítók, akik nem vesznek tudomást róla, hogy az igazságosság hiánya lázadáshoz vezethet! Meglepő, hogy e mozgalmak élén fiatal felnőttek állnak. Egy olyan generáció, amelyiknek szüksége van jövőképre. Ha ettől megfosztják, a lázongás felé taszítják. És ez néha erőszakos is lehet.

Több országban a tüntetők megfogalmazzák az állampolgári jo-

gok kérdését. Mit gondol erről?

– Hosszú évek óta azt halom, hogy „ezekben az országokban nem lehet, csak tekintélyelvű hatalom”, vagy azt, hogy „a Közel-Kelet nem a demokrácia helye”. Ugyanakkor azt látom, hogy az emberek rendszeresen az utcára vonulnak. Nem szűnnek meg azt állítani még egyházi előjárók véleményével szemben is, hogy a demokrácia nem csupán kontinensünknek való. Ha valaki a gondolataimat fennköltnek, de idealistának véli, jobban tenné, ha megnézné, mi történik jelenleg. Kétségtelenül nem arról van szó, hogy másolni kellene az európai demokráciákat, amelyek egyébiránt nagyon különbözőek, hanem az ottani kontextusnak megfelelő változatot kellene megtalálni. És a válságok nem csupán s nem kizárólagosan az USA külpolitikájához, a dollárhoz vagy a kóla-hoz köthetők. Ezek a né-

pek felelősek saját politikai szerveződésük iránt. A tisztelet mondatja ezt velem. Hogyan vállalják fel a fiatalok iránti felelősségüket?

A keresztények ezekben a mozgalmakban milyen szerepet játszhatnak vagy milyen szerepet kellene játszaniuk?

– Az őket sújtó diszkrimináció miatt ezekben az országokban a keresztényeket különösképp érinti az állampolgári jogok kérdése. Ez a követelés nem csupán egy kedvezmény kivívását jelenti (s nem csupán a „nyugatiak” kérése érdekében), hanem olyan eszköz, amivel javítani lehet minden lakos státuszát, tehát

az egész társadalom javát szolgálja. Ez a küzdelem és általában az aktuális mozgalmakban való részvétel elsődlegesen a világi hívókat érinti. A 2012-ben XVI. Benedek pápa által kiadott, *Az Egyház a Közel-Keleten* kezdetű, szinódus utáni buzdítás erőteljesen arra ösztökölte őket, hogy „mint apostolok köteleződjenek el a világban”. A szöveg arra serkentette a világokat, hogy „bátorságról” tegyenek tanúságot, amidőn „minden jóakarátú emberrel megerősítik a testvériség és az együttműködés kötelékét a közjavak helyes kezelése, a vallásszabadság keresése és minden emberi személy méltóságának tisztelete terén”. Az egyházi hierarchia felelőssége abban a segítségnyújtásban áll, amely a képzésükre, vagyis hitük és politikai elköteleződésük összehangolására vonatkozik. A kérdésben a katolikus egyetemek, az iskolákat fenntartó szerzetesrendek és a fiatalokat tömörítő mozgal-

mak érdekeltek. Egy új közel-keleti szinódus, tíz évvel az előző után, 2020-ban a támogatás jele lesz, de alkalom arra is, hogy megvonják a korábbi összejövetel mérlegét.

Libanonban, de máshol úgyszintén a fiatalok a konfesszionalista rendszer felszámolását követelik. Megérti Ön ezt az elutasítást?

– Libanon, ahol ez a rendszer a leginkább kifejtett, az egyetlen olyan ország, ahol ténylegesen létezik a vallásszabadság. De az is igaz, hogy a konfesszionalizmus (vagyis az élet minden területén érvényesülő felekezeti megoszlás) kockázatot is hordoz: amikor nem személyes kompetenciái, hanem vallási hovatartozása miatt vesznek föl valakit egy pozícióba, akkor egyfajta összejátszás alakul ki a politikai pártok és a vallási vezetők között. Meddig lehet elmenni a régi szisztéma elvetésében? A tüntetőknek a feladata az, hogy lázadásukat a politika nyelvére fordítsák le. Mert a kormányzó elit teljes elvetésének az a veszélye, hogy végül a legerőszakosabbak húznak hasznát belőle.

Hogyan lehet hozzájárulni kívülről ahhoz, hogy békés és igazságos megoldás szülessen?

– Franciaország minden biznnyal nem fog direkt diplomáciai közbelépéssel segídezni. Ezzel ellentétben mindannyian, magánszemélyként, informálódni tudunk a helyzetről, s ki tudjuk fejezni baráti és testvéri szolidaritásunkat. Megkérdezhetjük a politikusainkat afelől, hogyan lép fel országunk a térségben: vajon mit hagyunk jóvá gazdasági érdekeink nevében? Talán többször szót adhatnánk a muszlim értelmiségieknek az iszlám modernizációjával kapcsolatban. Országaikban sokszor háborgatják őket, nálunk könnyebben megnyilvánulhatnak. Egyetlen olyan muszlimmal sem találkoztam még, aki a diktatúrát vagy a kifejezés szabadságának tiltását fantasztikusnak tartaná. Azt gondolni, hogy nem kaphat egyetlen állampolgári jogokat egy-egy muszlim és egy nem muszlim, butaság. Azok között, akik az utcán tüntetnek, vannak keresztények, de többségük muszlim. Nincs jogunk arra, hogy az út szélén hagyjuk őket.

Fordította:
Hantos-Varga Márta
Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: La Croix

Társadalmi reformokért és egy jobb világért küzdenek

A szociális testvérek nyílt napja Káposztásmegyeren

(Folytatás az 1. oldalról.)

De látjuk, hogy mennyi fiatal tanul külföldön, hogy a turizmus mekkora tömegeket mozgat, és például milyen kihívások elé állítja a pasztorációt nyaranként a Balatonparton. Minden és mindenki mozog; ez természetes jelenség, de ettől még kiválthat féltelmeket. Mi adja az életünk stabilitását, ha minden ennyire bizonytalan? Mi lesz, ha külföldre mennek a gyermekeink, a barátaink, és mi egyedül maradunk?

A dolgunk ellen- vagy alternatív társadalom építése. Az Úristen az, aki nem engedi, hogy nagyon stabilizálódjunk, elkényelmesedjünk. A minta a vándorként élő Jézus szabadsága legyen számunkra. Persze stabilitásra is szükségünk van, de a missziós lendület elevenségéhez a mozgékonyágunk megőrzésére is.

A migráció nem állítható le, társadalmaink multikulturálisak lesznek. A relativizmus terjedőben. De tekinthetünk ezekre a jelenségekre is úgy, mint a kommunizmus évtizedeire. Miért engedte meg az Úristen az

hív. És arra indít, hogy őrizzük magunkban a mobilitásra való készséget.

11-kor mise kezdődik. *Kosinsky Béla* plébános arról beszél a prédikációjában, hogy Istennel az igazságban élhe-

Blanckenstein Miklós:
A dolgunk ellen-
vagy alternatív társadalom építése

Németh Emma szociális testvér: karakteres sokféleség jellemez bennünket

Berkecz Franciska
tanúságtétele

egyháziak, a vallásukat komolyan vevők üldözését annak idején? Hogy tanítson. Hogy hozzásegítsen bennünket annak tudatosításához, ami igazán fontos számunkra. Isten a szabadságunk megőrzése mellett akar megtartani bennünket.

Minden mozog. Hogy mi stabilizálódik, azt Isten dönti el, nem mi. De nekünk is szerepet szán a nagy munkában. Dolgunk van itt, és ebben áll a szabadságunk. Jelszerpet szán nekünk, és a tanúságtétel feladatát bízta ránk. Üzen, táplál, közösségbe, szolgálatra

tünk. Ennek biztosítéka a szentségek vétele, a tanítás hallgatása, tanulmányozása és az, hogy közösségben legyünk. Isten szeretete erősebb a bűneinknél, erősebb a halálánál és feltétel nélküli.

Ebéd után három részletben, párhuzamosan háromszor nyolc előadás és műhely várja a vendégeket; a kínálat kivételesen sokszínű. Valamennyi előadó vagy szociális testvér, vagy a rend kültagja. *Németh Emmát* erről a sokszínűségről és a nap programjából kibontakozó összképről

kérdezem. – Mindig nehéz válaszolni arra a gyakran nekünk szegezett kérdésre, hogy kik is vagyunk voltaképpen mi, szociális testvérek – mondja. – Mert karakteres sokféleség jellemez bennünket. Egyházi, társadalmi aktivitás, sokféle képzettség, tevékenység, a társadalom minden szegletében való jelenlét. Annak érdekében, hogy a mai kor sokféle kérdésére, igényére válaszolni tudjunk. Alapítónk, *Slachta Margit* szellemében a megelőzésre, a társadalom és a közszellem formálá-

sára koncentrálnak. A közép-pontban az emberi méltóság szolgálata áll számunkra, a hitigazságokra a jobb élet és társadalom kialakításának biztosítékaiként tekintünk.

Berkecz Franciska Istennel a rákos betegségben című előadása arról szól, hogyan tapasztalta meg betegségének tizenkét évében Isten jelenlétét, gondviselő szeretetét. Amint a katekizmus is írja, a betegség az emberi élet legsúlyosabb megpróbáltatásai közé tartozik, és végességünkre emlékeztet bennünket. A napjain-

kat annak tudatában kellene élnünk, hogy mi az életünk célja. Van hivatástudatunk, vagy csak sodornak az események? Azért élünk a földön, hogy megszülessünk az örök életre. Franciska számára ez a gondolat jött közel a betegségében. Az örök életre a halálán át lehet eljutni – ez drámai felismerés. A betegség könnyen bezárhat bennünket a félelembe, a magunkért való aggodásba. *Futó Károly* egyszer arra hívta fel Franciska figyelmét, hogy Jézus fontos parancsa a „Ne aggodalmas-

kodjatok!” A rákos betegség hozzásegíthet ahhoz, hogy a hit szemével lássuk az életet. Ahelyett, hogy összenyomorítana, annak felismerését is adhatja, hogy Isten gyermekei vagyunk, aki gondoskodik rólunk. Imáinkban nem azt kellene kérnünk tőle, hogy mindegyikünk gyógyítsa meg bennünket, hanem azt, hogy ő dicsőüljön meg. Az üdvösség az igazi gyógyulás.

Erik H. Erikson szerint válságok, fejlődési krízisek sora az életünk, melyek által érettebbek leszünk. Az öregkor legfontosabb értéke a bölcsesség, ami veszteségeink, korlátaink elfogadásában mutatkozik meg. Az öregség és a betegség közös pontja pedig az elengedés megtanulása, például bizonyos szerepeink elengedésére.

Egy szociális testvér a fogadalmával átadja magát Istennek. Ez az, ami a betegség helyzetében radikalizálódik. A Filippi levél szellemében, amely szerint „Krisztust akarom megismerni, és feltámadásának erejét, a szenvedéseiben való részvételt, hozzá hasonulva a halálban, hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra”.

Negyed 3-tól *Lénárt-Székelty Tünde* kültag egy hajléktalanszállón végzett munkájáról beszél. Arról, hogyan hat a szociális testvérekhez tartozása a mindennapos tevékenységére, hogyan tud ezáltal valami többet belecsempészni a munkájába. Ismerteti a hajléktalanszállóra vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a különböző intézménytípusokat, és szállójuk mindennapjait is bemutatja. Meg a nehézségeiket, amelyek a kis dolgozói létszámból, a bajok súlyosságából, egyes sorsok kilátástalanságából fakadnak. Aztán *Slachta Margit*ot idézi, aki szerint „A társadalmi bajok oka a lélek nélkülség. Mi szociális téren társadalmi reformokért és egy jobb világért küzdünk.”

Negyed 4-től *Vizvárdy Rita* szociális testvér műhelyén vesz részt, aminek témája a kisgyermekes vallási nevelése. Tettek és szavak: ezek révén adjuk át a hitünket. Tettekkel már akkor is, amikor a szavainkat a gyerek még nem érti. Emberi és vallási értékeket egyaránt közvetítünk: a kegyelem a természetre épít. Csak azt tudjuk átadni, amink van, csak olyan kapcsolatba tudjuk bevonni őket, ami számunkra is élő.

A hit átadásának módja az emmauszi tanítványok történetéhez hasonló. Figyeljük meg, hogy Jézus először csak kérdez: tudni akarja, mi foglalkoztatja a tanítványait, és mire van szükségük. A hitről az egyéni igényekhez, kérdésekhez alkalmazkodva kell beszélni. A hitre nevelés nem valamiféle objektív tudásanyag átadása, hanem szülői-nevelői gyengédségünknek, gondoskodásunknak is benne kell lennie.

Kiss Péter
Fotó: Lambert Attila

(Folytatás az 1. oldalról.)

Fiatalok sokasága jött el a szentelésére, és vette körül Önt nagy szeretettel. Hogyan nyerte meg a bizalmukat?

– A kulcsot a fiatalok szívéhez az jelenti, ha hitelesek vagyunk, ha saját példát mutatunk fel, és nem sajnáljuk az időt a velük való együttlétre. Nem lehet elméletek mögé bújni. Fontos a tanítás, de úgy, hogy a saját tapasztalatomat adom át nekik: hogyan imádkozom, hogyan olvasom a Szentírást, hogyan bocsátottam meg az édesapámnak, hogyan szeretem a Jóistent – a saját példámról beszélek nekik. Tizenkilenc évesen tértem meg. Én nem abban nőtem fel, hogy elmegyek a templomba, mert kell; azért mentem, mert megtapasztaltam az élő Isten jelenlétét. Ebből a megtapasztalásból élek ma is, és ebből az élő kapcsolatból végzem a szolgálatokat.

Tizenhárom éven át volt ifjúsági lelkipásztor. Milyen alkalmakon találkozott a fiatalokkal?

– Rendszeres programjaink voltak Lembergben és Szentpéterváron is. Hétfőnként előadást tartottam, amit mindig kérdések követtek, és az estét agapé zárta. Keddenként bibliai olvasmányélményeinket osztottuk meg egymással, csütörtökön imádkozni gyűltünk össze, vasárnap pedig szentmisére. Mindig kész voltam találkozni velük, naponta négyen-öten jártak hozzám lelki vezetésre, beszélgetésre. Ezekre az alkalmakra mindig készültem, tanultam, és amit megértettem, azt adtam át nekik. Nem barátként voltam közöttük, aki együtt sörözik velük, de nem is úgy, mint az apukájuk, hanem mint a papjuk, aki a lelki dolgaikban, a nehézségeikben és az örömeikben mellettük áll. Nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk, és menet közben meg kellett értenem, mennyire legyek, lehetek közel hozzájuk. Szerzetesként, cölíbátusban élő személyként számomra a lelkiéletem a legfontosabb, ez áll az első helyen. Egészen más kapcsolatokban él az, akinek családja, gyereke van. Mi, szerzetesek esténként hazajövünk, pihenünk, elmélkedünk, imádkozunk, magunkban vagyunk

a Jóistennel, bizonyos értelemben magányban, és átdolgozunk a lelkünkben mindent, amit magunkban hordozunk. Felkészülünk arra, hogy mindezt át tudjuk adni az embereknek apostoli életünkben. A lelkiéletünk után második helyen a szerzetesi és a papi közösség megélése következik, s csak azután jön a többi.

Milyen saját szabályok szerint éli a lelkiéletét?

– Reggel egy-másfél óras imával kezdek, erre építem a napomat. Ilyenkor átimádkozom a várható feladatokat, így ismerem fel, mitévő legyek. A pszichoterápia megtanított arra, milyen fontos, hogy a test, a szellem és a lélek harmóniában legyen. Figyelek ennek a háromnak az egységére. Például rendszeresen futok, és közben imádkozom, de pihe-nis is. Ha mélyebben megértjük a szellem és test működését, a lélek is jobban feltárl. A szellem egészségére alapozódik a lélek, így tud az ember megerősödni, előre lépni.

Tizenkilenc évesen tért meg, és húszévesen már belépett a domonkosok közösségébe. Mindez a szabad vallásgyakorlás első éveiben történt. Hogyan ismerte meg a domonkos szerzeteseket?

– Amikor a Szovjetunió szétesett, Dióssi Kornél domonkos atya az elsők között érkezett Munkácsra. Ő adta a kezembe a Szentírást, ő készített fel az életgyónásra, az elsőáldozásra. Később más domonkosokat is megismertem, köztük Mészáros Domonkos és Melo L’udovít szlovákiai magyar atyát. Sokat beszélgetünk, láttam az életüket, és vágytam arra, hogy én is így éljek. Éreztem Jézus vonzását, közelebb akartam lenni hozzá. Megérintett Szent Ferenc életrajza, aztán Szent Domonkosé még inkább. Arról olvastam nála, hogy az igazság szabaddá tesz. Az embereknek, akik elvesztett állapotban éltek, az igazság adott világosságot. Én is így voltam. Kerestem az

igazságot, az élet értelmét. És amikor elolvastam az evangéliumot, világosság támadt bennem. Megértettem magamat és a világot, a hivatásomat és a nehézségek gyökerét. A nagy bumm pillanata volt ez az én tizenkilenc éves, fiatal életemben.

Mit jelentett akkor az Ön számára az igazság?

– 1974-ben születtem, a kommunizmus idején nőtem fel, ezért már tizenkilenc évesen is nagyon érett voltam. Nekünk nem adatott játékos gyerekkor, már egészen korán komoly egzisztenciális nehézségekkel néztünk szembe. Az oktatás szétesett, nem láttuk a jövőt. A kommunizmus megbukott, és a lelki alapok nagyon gyengék voltak. A szülők, akik elfogadták a fennálló rendszert és a materializmust, valahogy maguknak éltek. Mi, fiatalok nagyon elveszettek voltunk, és kerestük az élet értelmét. Én is sokfelé próbálkoztam. Így kaptam kézbe az evangéliumot, és felsóhajtottam: Végre! Megvan! Később a filozófia, a pszichológia és más vallások tanulmányozása tovább erősített abban, hogy a Jézusban megismert igazságban a teljesség van jelen.

Húszévesen kezdte meg Domonkos-rendi életét, Közép- és Kelet-Európa országáiban tanult és szolgált. Hogyan haladt ezen az úton?

– A posztulátus Munkácson töltött fél éve után a szlovákiai noviciátusba kerültem. Ukrajnaiként jelentkeztem, mert később vissza akartam jönni a szülőföldre. Ukrajnában a domonkosok keresték, hová küldjék képzésre a fiatalokat, így kerültem Szlovákiába. Abban az időben a domonkos formáció Magyarországon gyenge volt. Soknyelvű családból származom, így könnyű volt beilleszkednem az új környezetbe. Az anyanyelvem a magyar, a családom is magyarul beszélt, míg az utcánkban élők többsége ruszinul – ez az ukrán kárpátaljai dialektusa. Ukrán iskolába jártam, az orosz pedig kötelező nyelv volt, így mindegyiket beszéltem. A rendben a breviáriumot szlovákul imádkoztuk, gyorsan megtanultam azt is. A családból eleve hoztam magammal a nyitottságot a Kárpátalján élő nemzetiségek iránt. A képzésem idején még Szlovákiában is kereste a Domonkos-rend az identitását, mert a kommunista időszakban ott sem működhetett. Egy idő után átkértem magam Lengyelországba. Ott nem volt szakadás, csaknem nyolcszáz éven át folyamatosan fennmaradhatott a domonkos szerzetesi tradíció. Két évre Varsóba, majd négyre Krakóba kerültem. Közben egy évig gyakorlatot teljesítettem Munkácscon. 2003-ban küldtek

Szentpétervárra, ahol hét éven át szolgáltam ifjúsági lelkipásztorként. Ott ismerkedtem meg a szenvedélybetegek – főként alkoholisták – gyermekeinek, hozzátartozóinak lelki gondozásával.

Betekintést nyert valamennyi olyan ország életébe, amely szorosan kapcsolódik Kárpátalja helyzetéhez, történetéhez. Meglátása szerint hogyan lehet a leginkább szolgálni a jövőt ebben a térségben?

– Valamennyi országban megtaláltam a helyem, mert mindenütt az embert láttam azokban, akikkel kapcsolatba kerültem. Ugyanaz az Istentől kapott halhatatlan lélek élt bennünk. Erre épül a családkunk és a nemzetünk története. Nekem megadatott a kegyelem, hogy mély lelki szinten tudok kommunikálni az emberekkel. Ez nem jelenti azt, hogy ne láttam volna Szlovákiában a szlovák–magyar, Lengyelországban az orosz–lengyel, Oroszországban az ukrán–orosz vagy Lembergben az ukrán–lengyel ellentéteket. Sokan hordozzák magukban ezeket a történelmi sebeket, és emiatt nehéz jó emberi kapcsolatokat teremteni. De ezt látva is mindenütt az egységre törekedtem. Megkaptam Istentől azt az ajándékot, hogy képes vagyok egyesíteni, ami megosztott. Továbbra is ez a reményem. Kárpátalja sajátossága, hogy itt sok nemzetiség él együtt, ráadásul folyamatosan változott és ma is változik az egymáshoz viszonyított arányuk. A többség számaránya nő, a kisebbség tovább csökken. Az egység nagy áldás. Úgy gondolom, tudom, hogyan gyógyítsam azokat az embereket, akiket fájdalmas kérdések választanak el egymástól. Sokat munkálkodtam ezen.

Az identitásunk fontos része a nemzethez tartozás, és ennek ápolása emberségünket erősíti.

– Gyakran nekem szegezik a kérdést: Ki vagy te? Magyar?

Ukrán? Homo sovieticus? A családom történetével összefügg, hogy magam is soknemzetiségű vagyok. A szovjet időkben nőtem fel, ukrán állampolgár vagyok, és a magyar az anyanyelvem. Az Istentől kapott élet, az istengyermekség egyesíti ezt a sokféleséget. Nagy erőt és szabadságot ad nekem, hogy ukrán is, magyar is, német is, sváb is vagyok. Ha az egyiket elhanyagolom, az egész sántítani fog. Ez a sokféleség bennem van, de megvan benne az egység. Ajándékként és adottságként kell tekinteni erre. Itt és most, Munkácson kárpátaljai vagyok. Ukrajnában ukrán állampolgár, Magyarország, Románia, Szlovákia számára szomszéd, magyar gyökerekkel. Itt akarok dolgozni és növekedni, kárpátaljai emberként. Egyesíteni szeretném ezt a sokféleséget, ezt a gazdagságot.

Hasonló ez ahhoz, ahogyan egy szülő szereti a gyermekeit, mindegyiket elfogadva olyannak, amilyen, és megadva neki a lehetőséget, hogy úgy fejlődjön, ahogy a legjobb neki?

– Igen, mindegyik nemzetiiséget szeretem, és mindnek megvan a maga helye a szívemben. Szeretlek téged – mondja Isten az embernek. Különleges szeretettel, ami csak a tiéd. Ebben a sokféleségben mindegyik résznek különleges szeretet jut, ami csak az övé. Olyan országokban éltem, ahol a nemzetek viszonyát nagyon megterhelte a múlt, de a közösségekben sokan éltek és élnek hiteles, mély lelkiéletet. Erre alapoztuk a kapcsolatunkat. Természetesen adódtak nehézségek, nemegyszer megéltam, hogy testvérek nem tudtak megbirkózni ezzel az antagonizmussal. Lelkükben hordozzák a sebeket. És megértettem, ez abból fakad, hogy még nem tudtak mélyen megbocsátani a másinak. Mert az az ember, aki mélyebb szinten megéli az istenkapcsolatát, eljut a kiengesztelődésre, ahogyan én is. Tanulmányoztam a családom múltját, éreztem a sebeket, ahova be kellett engednem a gyógyítást, és így lassan megszületett bennem a megértés békéje.

Trauttwain Éva
Fotó: Lambert Attila

Szűz Mária, Isten anyja főünnepén, január 1-jén a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus évének első napján szentmisét mutatott be Michael August Blume érsek, apostoli nuncius a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban. Az eucharisztikus kongresszus missziós keresztje karácsonykor érkezett a templomba, ahol január 2-áig láthatták a hívek.

Az ünnepi szentmisén Horváth Zoltán kanonok, plébános és Csepregi Róbert káplán, a plébániatemplom lelkipásztorai koncelebráltak. „Amint az evangéliumban hallottuk, a pásztorok az angyalok felhívására fölkeresték a Szent Családot. Mindegyikük csodálkozott azon az üzeneten, amit hallott, hiszen a sötét éjszaka egyszerre a fény és az öröm ünnepévé változott. A pásztorok pedig Istent dicsőítve tértek vissza a nyájukhoz – kezdte szentbeszédét az apostoli nuncius. – Senki sem számított erre a rendkívüli üzenetre. Még Szűz Mária és Szent József is elcsodálkozott a pásztor

Missziós tanítványok vagyunk

rok szavain. Mária pedig »el-elgondolkodott rajtuk szívében«.

Az éjszaka átlátában a bűn szimbóluma. Ez után a betlehemi esemény után azonban már sohasem lesz olyan, mint azelőtt volt. Lesz egy szent éjszaka, amikor a mennyország a földre jön, egy éjszaka, melyet az alázatosak Isten dicsőítésével töltenek be. Isten megmutatta jóságát a Fia születésével. Általa megtapasztalhatjuk az Atya szeretetét. Szent Pál a szentleckében az idők teljességéről beszélt, ami az öröm legmélyebb értelmét fejezi ki. Isten olyan formában adja nekünk magát, amit érezhetünk, tapinthatunk és hallhatunk. Ha a keresetségekben Isten fiai és lányai leszünk, és beengedjük Krisztust az életünkbe, akkor ő el fog tölteni minket Szentlelkével.

Itt vagyunk tehát abban az éjszakában, amit Isten átváltoztatott. Minket is arra hív, hogy Istent dicsőítve térjünk haza, magasztalva őt mindazért, amit láttunk. Szűz Mária, Isten

Anyja főünnepén arra is meghívást kapunk, hogy kövessük Mária példáját. Mi is elmélkedjünk, és hagyjuk az Istenszülőt, hogy tanítsa nekünk az evangélium útját.

„A plébániára a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való készület jegyében megérkezett a missziós kereszt, amely a Krisztus-

hoz húséges magyar szentek és boldogok tanúságtételét hordozza magában” – hangsúlyozta a nuncius. Ezek az ereklyék olyan emberektől származnak, akik magukhoz vették az Eucharisziát. Krisztus szeretete adott erőt nekik ahhoz, hogy másokkal is megosszák Krisztus örömhírét. Mi magunk is meghívást kaptunk

arra, hogy Isten szeretetének eszközei legyünk. Ne a mi szándékaink érvényesüljenek, hiszen Isten akaratának megismerésében és tettekre váltásában van a mi boldogságunk. Hitünk fontos része a tanúságtétel; mi is „missziós tanítványok vagyunk”, ahogyan Ferenc pápa mondta. Álljunk készen arra, hogy mindenkinek megfeleljünk, aki „hitünkről és reményünkről” kérdez.

„Ez a szentmise és a missziós kereszt jelenléte emlékeztessen bennünket erre. A Szentlélek adjon bátorságot és erőt nekünk ahhoz, hogy tanúságot tegyünk Krisztus szeretetéről. A pásztorok örömeéhez hasonló öröm töltsen be országunkat az eucharisztikus kongresszusra való felkészülés idején” – fejezte be szentbeszédét Michael August Blume érsek, apostoli nuncius.

A missziós kereszt 2019. december 25-én érkezett Terézvárosba, és január 2-án, a fél 7-kor kezdődő szentmisében búcsúztatta el az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplom közössége.

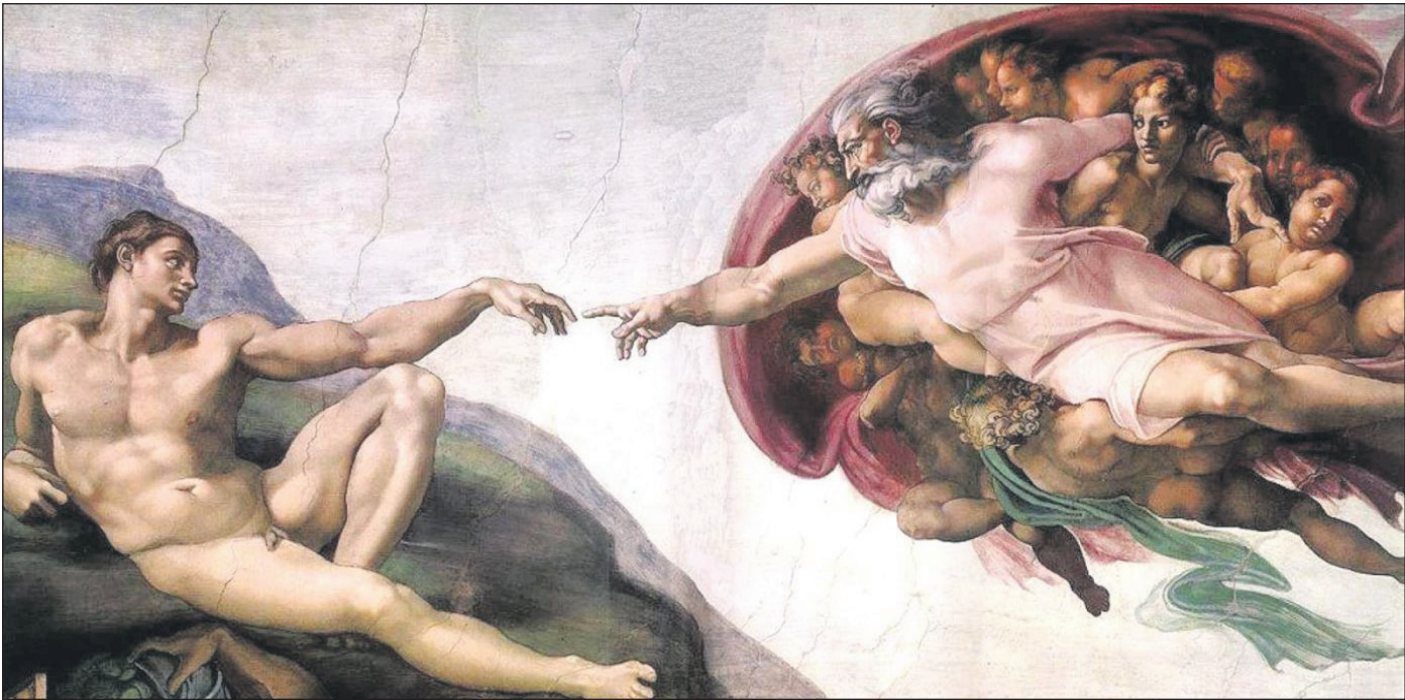
Baranyai Béla
Fotó: Lambert

Mi az ember?

Megjelent a Pápai Biblikus Bizottság új dokumentuma

Pietro Bovati SJ, a Pápai Biblikus Bizottság titkára december 19-én átadta Ferenc pápának a tesztület új, Mi az ember? című dokumentumát. A bizottsági elnök a vele készített interjúban úgy fogalmazott: a Szentírás alapvető kritériumokat ad ahhoz, hogy feltárhassuk az ember igazságát, létének eredetét és célját. Martos Levente Balázs rektornak, a bizottság tagjának írását adjuk közre.

A Katolikus Egyház a II. vatikáni zsinat óta tudatosabban szegődik az élete értelmét kereső ember mellé, mondta Pietro Bovati. Az ember élethelyzete és élet-szemlélete az elmúlt évszázadban radikálisan megváltozott és gyors átalakulásban van. A Szentírás maradandó értékeit ma is a társadalmi diskurzus részévé kell tenni. Az ember csak akkor adhat hiteles válaszokat konkrét kérdéseire, ha életének és lényének egész igazságára tekintettel van. A II. vatikáni zsinat híres kifejezése szerint Jézus Krisztus nyilatkozhatta ki az embernek az ember igazságát, mégpedig úgy, hogy végigjárta az emberi élet útját, odaadta értünk az életét, és feltámadásával ér-

telmessé tette véges életünk minden fáradozását.

A bizottsági dokumentum értelmezése körül máris vita bontakozott ki. A Biblia homoszexualitással kapcsolatos tanításának kifejtésében némelyek az egynemű párok kapcsolata iránti nyitottságot vélték fölfedezni. December 20-án Morandi érsek, a Hittani Kongregáció titkára tagadta, hogy a dokumentum ilyen nyitást tartalmazna. A kiragadott idézetek célja nyilvánvalóan az volt, hogy a doku-

mentum rámutasson arra a társadalmi klímára, melyben ma is hirdeti Isten szavát.

A dokumentum négy fejezetben járja körül az ember alapvető kérdéseit. Az ember mint teremtmény egyszerre tapasztalja magát végesnek és a végtelenre nyitottnak; korlátozottnak és személyében mégis végtelen értéket hordozónak, ahogyan arról egyrészt mulandósága, másrészt Isten képmására teremtett mivolta tanúskodik. Isten az embert a teremtéstörténet

ősi elbeszélése szerint a kertbe helyezte, vagyis a világban és a világgal szoros kapcsolatban élő lényvé akarta teni, akinek különös feladata, hogy a rábízott kertet művelje és őrizze. Az ember kapcsolatra teremtett lény, alapvetően férfi és nő, aki arra hivatott, hogy elfogadja és megerősítse a másik jóságát, ugyanakkor életadó kapcsolatra lépjen vele. Az ember végül erkölcsi lény, akinek szabadsága és felelőssége van; akit Isten paranccsal szó-

lított meg, hogy járjon az élet útján.

Ahogyan a négy témakör is mutatja, az emberi élet alapvető kérdéseiről és igazságairól van szó, amiket még egy viszonylag hosszú tárgyalás sem tud teljesen feltárni. Bovati szerint a dokumentum újdonsága a rendszerezőelvében keresendő, vagyis abban, ahogy a teremtéstörténet ősi elbeszélését a Biblia bölcsességi, történeti és prófétai hagyományára, majd a különféle újszövetségi hagyományokra vetítve

mutatják be. A bölcsességi irodalom olyan hívó szemléletet sugall, amely a legteljesebben nyitott a valóságra és a tapasztalatra, ugyanakkor a prófétai szemlélet Isten szavának és üzenetének Lélektől adott igazságát képviseli.

A bibliai üzenet igazsága ma is kötelez mint Isten szava, illetve ma is megértésre hív mint az európai kultúrába sokféle módon beépült és begyökerezett üzenet. A bibliai üzenet maga is hagyományban, történelemben fogalmazódott meg, így nem idegen tőle, hogy eredeti alakjában, olykor szinte nyersnek vagy idegennek tűnő formájában mai viták és kérdések gyújtópontja legyen, például a gyógyítással, a háborúval, a szegénységgel és a gazdagsággal, a családdal és a szexualitással összefüggő számos kérdésben, melyek ma megkerülhetetlenek. A dokumentum, mondta Pietro Bovati, nem állít olyasmit, ami nincs a Bibliában, de igyekszik kiemelni belőle azokat az alapelveket, amelyeket az egyes kérdésekkel kapcsolatban mélyebben meg kell fontolni, konkréttá kell tenni.

A dokumentum címe: *Che cosa è l'uomo? Un itinerario di antropologia biblica* (Libreria Editrice Vaticana). Egyelőre olasz nyelven érhető el.

Martos Levente Balázs

Művészként az igazságért

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) munkatársával, Oberfrank Lucával beszélgettünk, aki munkásságában az őszinteségre, az igazság tükrözésére törekszik.

Grafikusként dolgozik a NEK-nél, s emellett képzőművészeti grafikákat készít. A munkáit elnézve úgy látszik, fontos Önnek az elcsendesedés, a letisztultság, az, hogy a zenét, a hangokat áthelyezze a csendbe, és a csendben mi magunk is úgy halljunk, hogy csak látunk. A letisztultság teret ad a léleknek is. Ez a lényegre figyelést segíti elő?

– Hatalmas kegyelemnek élem meg a munkámat NEK-nél. Valójában mindig is az volt az álmom, hogy a talentumaimmal valahogyan Isten ügyét szolgálhassam. Ebben a projektben most végre találkozott e kettő. A NEK-nél végzett alkalmazott grafikai munkásságomat függetlenül kezelem a képzőművészeti hivatásomtól. Persze örülök, ha adódhatnak olyan lehetőségek, ahol a képzőművész oldalam is megmutatkozhat, mint például a győri Triangulum Galériában rendezett kiállításom esetében.

Tetszik ez a gondolat, amit a kérdésében fölvet. Lehetséges, hogy azért foglalkoztat ennyire a hallás és a látás összekapcsolása, hogy ezzel a transzformációval írjam le a személyes megérintettségemet. A munkáim magja a gondolatiságon kívül mindig egy személyes ima vagy szándék. Ez jelenik meg a *Castillo interior* című szitanyomat-sorozatomban (Avilai Szent Teréz: A belső várkastély), de az *In principio erat verbum* című diplomamunkámban is. Alapvetően foglalkoztat a szakrális tér és az ebben megjelenő műalkotás kapcsolata.

A lényeg: Isten? Vagy véleménye szerint el kell kerülni a konkrét megnevezést, inkább csak sejtetni kell? Esetleg fontos az egyértelműség?

– Tagadhatatlanul van a munkáimnak egy vallásos rétege, de senkire sem szeretném ráerőltetni ezt az olvasatot. Ahogyan Graham Howes vallásszociológus fogalmaz, a vallásos hit a posztmodern világban csak széttörtöredezett módon van jelen. Az áhított egységet itt, a földön nem érhetjük el. Fontosnak tartom, hogy művészként az igazságot tükrözzem vissza. Ebben benne van a megváltás igazsága, de korunk válsághelyzete is. Szerintem a kortárs művészet alapvető feladata, hogy kapcsolódjon a jelenhez. Mit érne a művészet, ha csak egy kiüresedett, múltba révedő, romantikus ábránd lenne?

Rámutat vagy odavezet?

– Decemberben újra láthattam *Fra Angelico* frissen restaurált *Angyali üdvözlését* a madridi Pradóban. Elképesztő, hogy milyen mély értelmű misztériumot jelenít meg ez a festmény! Hiszen itt a megtestesülésről van szó! Most mégis Mária hivatástudata, tiszta és szabad befogadó gesztusa ragadott meg, amivel elfogadja Isten akaratát. Számomra ez az elhívás legszebb formája.

A reneszánsz mestereknek nagy segítségére volt a perspektíva alkalmazása, mellyel képesek voltak a kép terébe vezetni a tekintetünket. De az absztrakció megjelenésével megszűnik a kép világra nyíló ablakként való értelmezése. A műalkotás eseményé válik. Többé már nem a látható valóság ábrázolása a cél, hanem a láthatatlan dolgoknak a maguk széttörtöredettségében való megjelenítése. Előtérbe kerül az átmenetiség és a pluralizáció, a párhuzamos

igazságok egyidejűsége. Szerintem ma inkább az odavezetés tud érvényesülni, de az is csak akkor, ha a művész személye hiteles marad. A műalkotásaimmal tükrözök valamit magamból, a legszemélyesebb rétegeimet tárom fel mások előtt. Lehet, hogy ez a belőlem származó őszinteség, ami kitörölhetetlenül a mű részévé válik, másokat is megragad, és akár elvezethet ahhoz a forráshoz, amiből én is táplálkozom. De ez már a látogató döntése.

Keresztény családban nőtt fel, ahol rengeteg a művész. A fő munkái azt mutatják, hogy az útja finoman hozzá van kötve Istenhez. Ön is így látja?

– Sokat köszönhetek a családtagaimnak, akik mindvégig támogattak. Megerősítést jelentett számomra több családi példa is. Rokonaim ugyan más művészeti területeken alkotnak (színház, zene, tánc), de sikerült megtalálniuk az életükben az egyensúlyt. Édesapám eleinte kicsit aggodott, hogy ezt a pályát választom. A testvérei példáján látta, hogy nem könnyű művészként boldogulni a világban. De ma már nagyon büszke rám, hogy e hivatás mellett döntöttem.

Nem volt egyszerű elfogadnom, hogy ha komolyan szeretnék foglalkozni a képzőművészettel, akkor

kökeményen meg kell dolgoznom érte. De a kitartás és a munka meghozta a gyümölcsét. Nagyon hálás vagyok a férjemnek is; a vele való találkozásom indított el a mélyebb istenkapcsolat és a hivatástudat felé. Ebben az időszakban, a hit talaján szereztem meg azt a mély meggyőződést, hogy nekem ezt kell csinálnom, erre kaptam hívást. Tulajdonképpen a mai napig ez hajt, ez visz tovább az úton.

(Az alkotó a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Ösztöndíjprogramjának ösztöndíjasa.)

Kaszab Luca/NEK
Fotó: Németh Péter

HÍREK KÉPEKBEN

• A székesfehérvár-vízvárosi Jézus Szíve-templomban január 2-án tartották a 2020. évi első közös elsőcsütörtöki szentmisét és szent-ségimádást. *Spányi Antal* megyéspüspök és a város lelkipásztorai a közelgő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért, a magyar családokért, a papságért és az egész világ békéjéért imádkoztak.

• Január 2-án újra elindult a Nemluxustáska elnevezésű kampány, amely 2019-ben Civil díjat nyert a legsikeresebb adománygyűjtés kategóriában. Az év elején egy hónapon át országsszerte várják az intimhigiénias termékekből összeállított ajándécsomagokat, amelyeket nehéz helyzetben élő nőkhoz juttatnak el a szervezők. A jó állapotú, de már nem használt női táskákban elhelyezett intimhigiénias eszközöket és termékeket a Magyar Máltai Szeretetszolgálat adja át rászoruló lányoknak és nőknek. További információ: www.nemluxustaska.hu

A pécsi Szent Péter és Szent Pál-székesegyházban januártól folytatódna a felújítási munkálatok, amelyek a templom főhajóját is érintik. Ezért várhatóan február 28-áig változik a székesegyház látogatási rendje. A felújítási és restaurátori munkák zavartalanlansága érdekében január 7-étől ideiglenesen zárva tart a székesegyház.

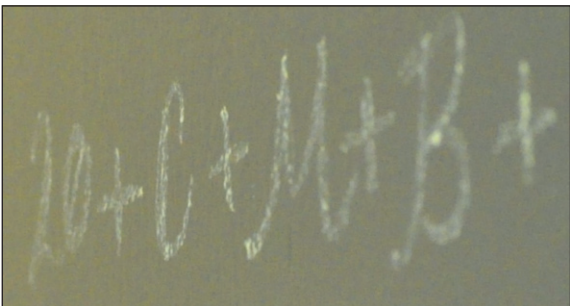
Isten hajléka akár a miénk is lehet

A házszen telés hagyományáról

Az alábbiakban Fehérvári Jákó bencés szerzetes, teológus írását adjuk közre a házszen telés hagyományáról.

„Békesség e háznak! És minden lakójának!” – így szól a köszöntés vízkereszt táján, amikor keresztény családoknál lakásszentelést tartanak. Mire való ez a szokás? Miért jó házszen telőt tartani? A házszen telés az úgynevezett szentelmények körébe tartozik: olyan szent jelek és hozzájuk kötődő imák ezek, amelyek jelzik Isten cselekvését, és előkészítik lelkünket annak befogadására a különböző élethelyzetekben.

A vízkereszt a karácsonyi ünnepekör egyik fontos mozzanata. „Az Ige testté lett, és közöttünk vett hajlékot” (Jn 1,14). Ezt ünnepeljük ebben a néhány

hétben, és ilyenkor különösen fogékonyak vagyunk rá, hogy kicsit otthonosabban gondoljunk Istenre: az ő hajléka akár a miénk is lehet.

Jó alkalom a házszen telés a családnak és a plébánia valamelyik papjának baráti találkozására. A pap ilyenkor más emberként, emberként is megmutatkozhat, és maga is közelről találkozhat egy keresztény család valóságával. A lelkipásztor számára fontos érintkezési lehetőség ez a családokkal, melyek az Egyház legalapvetőbb sejtjei. Isten szolgája pedig annak megerősítését viszi el a családokhoz, hogy fontos szerepük van a nagyobb közösség egészében, és az Úr szeretettel törődik az otthonnal. A családgyház kapcsolata erősödik ezáltal a plébániaegyház nagyobb közösségével.

A közös ima, amikor az erényes családi életért és a gonosz cselvetéseinek távoltartásáért is könyör-

günk, már megteremti azt a légkört, amikor érezzük, Isten lakást vesz és működik közöttünk.

Azután a vízkereszt liturgiában megszentelt vízzel a pap vagy a családfeje meghinti a ház vagy a lakás minden egyes helyiségét. Mindenki megilletődve követi a szenteltvizet hintó személyt, aki, ha engedik, a ház legeldugottabb zugaiba is eljuthat ilyenkor: a hálósobába, a gyerekszobába, az éléskamrába és a mosdóba is. Jó, ha semmi nem marad ki a kis körmenetből, amelyet közös éneklés kísérhet. A gyermekek ilyenkor kisállataikat vagy éppen karácsonyra kapott játékaikat is áldásra nyújthatják. Énekelhetjük Mária háláénekét, a Magnificatót vagy például a 136. zsoltárt, az állandóan visszatérő refrénnel: „mert irgalma örökkévaló”.

Mi ennek az értelme? Miért nem elég csak, mondjuk, a nappaliban hinteni a szenteltvizet? Egyfelől természetesen elég lenne. Ám azzal, hogy ilyenkor végigjárjuk a házat, átélhetjük, hogy Isten szerető figyelme az otthon minden szegletére kiterjed, semmi sem marad rejtve előtte az életünkben, és a legelemibb szükségleteink is fontosak a számára. Ő betölti a családi hajlékot. Betölti közös életünket. Semmi sem idegen számára belőle, hiszen emberré lett, egy lett közülünk.

Othonunkba kérhetünk a vízkeresztkor megszentelt vízből: a keresztségünkre, istengyermegek-ségünkre és megtisztulásunkra emlékeztető szenteltvíz része lehet napi imáinknak, szokásainknak. Sok régi családi hajlékban van szenteltvíztartó a falon.

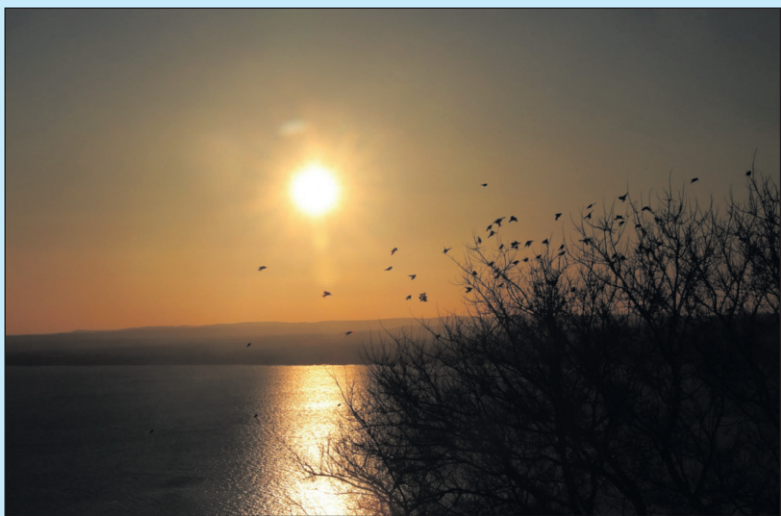
Végül, a szentelés befejező gesztusaként a bejárati ajtó szemöldökfájára felírják az évszámot, valamint a C + M + B betűket, amelyek ezt a latin mondatot rövidítik: „Christus mansionem benedicat”, vagyis „Krisztus áldja meg e hajlékot”. Ez a néhány betű egész évben, a nehéz és a szép pillanatokban, örömben és gyászban egyaránt emlékeztethet bennünket arra, hogy Krisztus áldó keze minden körülmények között ott van othonunk fölött. Ez talán abban is segíthet, hogy döntéseinkben, otthoni viselkedésünkben, bűneinkből való felállásunkban tudjunk kihez igazodni. Hiszen ő nem hagy el bennünket.

Könyörgünk azokért is, akik nem fogadnak el minket...

Korzenszky Richárd bencés szerzetes, emeritus tihanyi apát verses imádságot írt újév napjára, amit január 1-jén tett közzé a Facebookon. Az imát az alábbiakban olvashatják.

Urunk:
hogyan lenne bátorságunk új évet kezdeni,
ha nem tudnánk,
hogy Lelked közöttünk él?
Honnan lenne erőnk, hogy tovább hordozzuk
megoldatlan problémáinkat,
amelyek az elmúlt évből kísérnek minket?
Tudjuk, hogy jelen van közöttünk
teremtő Lelked.
Honnan lenne reménységünk,
hogy boldogabb és más lesz az új év,
ha nem abból a bizonyosságból,
hogy a Lélek képes megújítani mindent.
Könyörgünk azokért az emberekért,
akikkel együtt élünk.
Add, hogy kapcsolataink erősebbek legyenek!
Könyörgünk azokért is,
akik nem fogadnak el minket,
akik számára idegenek vagyunk:
add, hogy békében élhessünk velük!
Könyörgünk mindazokért,
akik nehéz terheket hordoznak:
a betegekért, a szomorkodókért,
a magányosokért, a kétségbeesőkért.
Add, hogy segíteni tudjunk terhüket hordozni.
Közösségünkért,
népünkért, hazánkért könyörgünk:
add, hogy utat találjunk mindannyian egymáshoz,
és egymást elfogadó közösséggé váljunk,
akik vágyakozunk az igazság, a béke, az öröm után.
Békességért könyörgünk az egész világnak,
amelyben jelen van a Te Szent Lelked,
aki képes újjáalkotni mindent.

Forrás és fotó: *Korzenszky Richárd OSB*

Az *Új Énber* könyvesbolt zárva

**A könyvesbolt
2019. december 24.
és 2020. január 19. között
felújítás miatt zárva.
A webbolt ezen időszak alatt
zavartalanul üzemel,
de a 2019. december 24.
és a 2020. január 19. között
leadott rendeléseket
csak január 20-tól
tudjuk postázni.**